

AZ EURÓPAI UNIÓ ALKOTMÁNYÁNAK TERVEZETE

OLVASÓBARÁT VÁLTOZAT

Az olvasóbarát változat, a margón lévő kiemelésekkel és megjegyzésekkel az ön eligazodását segíti.

BEVEZETÉS

A jelen dokumentum az az alkotmány-tervezet, amelyet a Konvent, a korábbi francia elnök, Valéry Giscard d'Estaing vezetésével kidolgozott. E tervezetet „olvasóbaráttá” tettük, azzal, hogy a legfontosabb szavakat kiemeltük. E kiemelések természetesen nem részei az alkotmánynak, azonban, ha végigmegy a kiemelt szavakon az alkotmány lényegét gyorsan megérti.

A margóra a tartalom könnyebb megértése érdekében megjegyzéseket és magyarázatokat is tettünk és a nehéz idefejezéseket igyekeztünk közérthetően megfogalmazni.

Olvasóbarát kiadásunk ingyenes, nem kereskedelmi célokra. Ön szabadon letöltheti a teljes szöveget a komputerére.

Ez a dokumentum a Konvent hivatalos dokumentumára, illetve annak magyar fordítására épül. Az előbbi a <http://european-convention.eu.int>, az utóbbi a Magyar Külügyminisztérium honlapján <http://www.kum.hu/siwwwa/online/10023739.html> található. A fordítást a Magyar Köztársaság Igazságügyi Minisztériuma Európai Közösségi Jogi Főosztályának munkatársai készítették a Magyar Köztársaság Külügyminisztériumával együttműködésben.

Szívélyes üdvözlettel

Jens-Peter Bonde
Az Európai Parlament Tagja

Telefon: 0032 2 28 45 167
email: jbonde@europarl.eu.int
www.bonde.com

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	03
<u>I. RÉSZ</u>	04
I. CÍM: AZ UNIÓ MEGHATÁROZÁSA ÉS CÉLJAI	05
II. CÍM: ALAPVETŐ JOGOK ÉS UNIÓS ÁLLAMPOLGÁRSÁG	06
III. CÍM: AZ UNIÓ HATÁSKÖRE ÉS TEVÉKENYSÉGE	07
IV. CÍM: AZ UNIÓ INTÉZMÉNYEI	12
V. CÍM: AZ UNIÓ HATÁSKÖRÉNEK GYAKORLÁSA	21
VI. CÍM: A DEMOKRÁCIA ÉRVÉNYESÜLÉSE AZ UNIÓBAN	30
VII. CÍM: AZ UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSE	31
VIII. CÍM: AZ UNIÓ ÉS A KÖRNYEZŐ ORSZÁGOK	34
IX. CÍM: UNIÓS TAGSÁG	35
<u>II. RÉSZ: AZ ALAPVETŐ JOGOK CHARTÁJA</u>	38
<u>IV RÉSZ: ÁLTALÁNOS ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK</u>	52
I. MELLÉKLET: JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI PARLAMENTEK SZEREPÉRŐL AZ EURÓPAI UNIÓBAN	56
II. MELLÉKLET: JEGYZŐKÖNYV A SZUBSZIDIARITÁS ÉS AZ ARÁNYOSSÁG ELVÉNEK ALKALMAZÁSÁRÓL	59
ANNEX III: AZ ÁLLAMPOLGÁROK KÉPVISELETE AZ EURÓPAI PARLAMENTBEN ÉS SZAVAZATI SÚLYARÁNYOK A TANÁCSBAN	63
DECLARÁCIÓ A III MELLÉKELTHEZ: BULGÁRIA ÉS ROMÁNIA	64
IV. MELLÉKLET: GAZDASÁGI IRÁNYÍTÁS	65
INDEX	69

*A margón lévő
kiemelések és
megjegyzések nem
tartoznak az
alkotmánytervezethez*

AZ EURÓPAI UNIÓ

ALKOTMÁNYÁNAK TERVEZETE

- „olvasóbarát” kiadás –

PREAMBULUM

**Χρῶμεθα γάρ πολιτεία ... καὶ ὄνομα μὲν διὰ τό μῆ ἔς ολίγους ἄλλ’ ἔς
πλείονας οἰκεῖν δημοκρατία κέκληται ...**

*Mi olyan alkotmány szerint élünk, amelynek neve, mivel az uralom nem néhány ember,
hanem a többség kezében van, demokrácia.*

Thuküdidész II. 37

Tudatában annak, hogy Európa egy olyan kontinens, amely a civilizáció megszületésének helyéül szolgált; hogy lakói, akik az emberiség történetének kezdeteitől fogva, egymást követő hullámokban érkeztek ide, fokozatosan létrehozták a humanizmus alapértékeit, a személyek egyenlőségét, a szabadságot és az értelem tiszteletét.

Ösztönzést merítve Európa kulturális, vallási és humanista örökségéből, amely értékek révén, e hagyaték folytonosan jelen lévő elemeként, a társadalmi élet szerves részévé vált az emberi személyiség központi szerepének, az egyes emberek sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogainak, valamint a törvények tiszteletének elismerése,

Abban a hitben, hogy az újraegyesült Európa – valamennyi lakója, köztük a leggyengébbek és a leginkább elesettek javára – továbbra is a civilizáció, a haladás és a jólét eme útján kíván haladni; hogy meg akar maradni olyan kontinensnek, amely nyitott a kultúrára, a tudásra és a társadalmi fejlődésre; hogy közéletének demokratikus és átlátható jellegét még inkább el kívánja mélyíteni, és világszerte küzdeni szándékozik a békéért, az igazságért és a szolidaritásért,

Attól a meggyőződéstől vezérelve, hogy Európa népei, miközben büszkék maradnak saját nemzeti identitásukra, elhatározták, hogy felülemelkednek ősi megosztottságaikon, és egy közös jövő kialakítása érdekében egymással minden eddiginél szorosabb egységre lépnek,

Abban a meggyőződésben, hogy az ily módon „sokszínűségében egyesült”

Európa a legjobb esélyt kínálja számukra annak a nagyszerű vállalkozásnak a megvalósítására, amelynek révén e térség, minden egyes egyén jogainak tiszteletben tartása mellett, valamint a jövőnemzedékekért és a Föld jövőjéért viselt felelősségük tudatában, az emberiség reménységének különleges térségévé válik,

Kifejezve köszönetüket Európa polgárai és államai nevében ezen Alkotmány kidolgozásáért az Európai Konvent tagjainak,

[A kik, kicserélve jó és kellőalakban talált meghatalmazásaikat a következőkben állapotok meg:]

I. RÉSZ

I. CÍM: Az unió meghatározása és célkitűzései

I-1. cikk: Az Unió létrehozása

(1) Európa polgárainak és államainak közös jövőjük építésére irányuló akaratától vezérelve, ezzel az Alkotmánnyal létrejön az Európai Unió, amelyre közös célkitűzéseik elérése érdekében a tagállamok hatásköröket ruháznak. Az Unió összehangolja az e célkitűzések megvalósítására irányuló tagállami politikákat, és a ráruházott hatásköröket a közösségi elv szerinti módon gyakorolja.

(2) Az Unió minden olyan európai állam előtt nyitva áll, amely tiszteletben tartja értékeit, és elkötelezett azok közös érvényesítése mellett.

I-2. cikk: Az Unió értékei

Az Unió az emberi méltóság tiszteletben tartása, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság, valamint az emberi jogok tiszteletben tartásának értékein alapul. Ezek az értékek közősek a tagállamokban, a pluralizmus, a tolerancia, az igazságosság, a szolidaritás és a megkülönböztetés-mentesség társadalmában.

*Az Uniót mind a polgárok mind az államok alapították
A tagállamok hatásköröket engednek át az EU-nak*

*Az Unió nyitva áll minden európai állam előtt, aki ugyan azokat az értékeket vallja, mint az Unió
Az Unió értékei*

Méltóság, szabadság, demokrácia, egyenlőség, a törvény uralma, emberi jogok, tolerancia, igazságosság, szolidaritás, diszkrimináció-mentesség – ezeket az értékeket minden

*tagállamnak és
csatlakozó országnak el
kell fogadnia.*

Az Unió céljai

*A béke, az Unió által
vallott értékek
elősegítése, népeinek
jóléte*

*Az Unió a szabadság
biztonság és
igazságosság térsége
belső határok nélkül és
egy egységes piacon
megvalósuló szabad
versennyel*

*Fenntartható fejlődés,
kiegyensúlyozott
növekedés, társadalmi
haladás teljes
foglalkoztatás,
környezetvédelem,
tudományos és
technológiai haladás,
küzdelem a társadalmi
kirekesztés ellen, a
szociális igazságosság,
a férfiak és nők közötti
egyenlőség elősegítése,
szolidaritás az egyes
generációk között, a
gyermekek védelme, az
európai sokszínűség
figyelembe vétele és az
európai örökség
védelme.*

*Az EU által vallott
értékek világban való
terjedésének
elősegítése.*

I-3. cikk: Az Unió célkitűzései

(1) Az Unió célja a béke, az általa vallott értékek és népei jólétének előmozdítása.

(2) Az Unió egy határok nélküli, a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget kínál polgárai számára, valamint egy egységes piacot, ahol a verseny szabad és torzulásuktól mentes.

(3) Az Unió a fenntartható fejlődés Európájáért munkálkodik, amely kiegyensúlyozott gazdasági növekedésen, magas versenyképességű, teljes foglalkoztatottságot és társadalmi haladást célul kitűző szociális piacgazdaságon alapul, amely a környezet minőségének magas fokú védelmével és javításával párosul. Elősegíti a tudományos és műszaki haladást.

Az Unió küzd a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés ellen, és előmozdítja a társadalmi igazságosságot és védelmet, a nők és férfiak közötti egyenlőséget, a nemzedékek közötti szolidaritást és a gyermekek jogainak védelmét.

Előmozdítja a gazdasági, a társadalmi és a területi kohéziót, valamint a tagállamok közötti szolidaritást.

Az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokszínűségét és biztosítja Európa kulturális örökségének megőrzését és tovább gyarapítását.

(4) A világ többi részéhez fűződő kapcsolataiban az Unió védelmezi és érvényre juttatja értékeit és érdekeit. Hozzájárul a békéhez, a biztonsághoz, a Föld fenntartható fejlődéséhez, a népek közötti szolidaritáshoz és kölcsönös tisztelethez, a szabad és tisztességes kereskedelemhez, a szegénység felszámolásához és az emberi jogok, különösen pedig a gyermekek jogainak védelméhez, továbbá a nemzetközi jog szigorú

Az alkotmány kijelöli az Unió cselekvési körének határait.

Megkülönböztetés

Az Unió garantálja a személyek, áruk, szolgáltatások és tőke szabad áramlását, a szabad vállalatalapítást.

Az Unióban nemzetiségi alapon nem lehet megkülönböztetést tenni.

Az Unió kapcsolata a tagállamokkal

A nemzeti identitások figyelembevétele az Unió kötelessége.

A tagállamoknak segíteniük kell az Uniót az EU törvények életbeléptetésével kapcsolatban.

Jogi személyiség

Az Unió az összes politikai területen érvényes szerződéseket köthet harmadik országokkal. A korábbi

betartásához és fejlesztéséhez, így különösen az Egyesült Nemzetek Alapokmányában foglalt alapelvek tiszteletben tartásához.

(5) E célkitűzéseket a megfelelőeszközökkel, az ebben az Alkotmányban az Unióra ruházott hatáskörök keretén belül kell megvalósítani.

I-4. cikk: Alapvető szabadságok és a megkülönböztetés tilalma

(1) Ezen Alkotmány rendelkezéseivel összhangban az Unió a területén biztosítja a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedés szabadságát.

(2) Ezen Alkotmány alkalmazási körében és az abban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül tilos az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés.

I-5. cikk: Az Unió és a tagállamok közötti viszony

(1) Az Unió tiszteletben tartja tagállamainak nemzeti identitását, amely elválaszthatatlan része azok alapvető politikai és alkotmányos berendezkedésének, ideértve a regionális és helyi önkormányzatokat is. Tiszteletben tartja azok alapvető állami funkcióit, köztük az állam területi integritásának biztosításával, valamint a közrend fenntartásával és a belsőbiztonság megőrzésével kapcsolatos hatásköröket.

(2) Az Unió és a tagállamok a lojális együttműködés elvét követve kölcsönösen tiszteletben tartják és segítik egymást az Alkotmányból fakadó feladatok végrehajtásában.

A tagállamok segítik az Uniót feladatainak teljesítésében és tartózkodnak minden olyan intézkedéstől, amely veszélyeztetheti az Alkotmányban megállapított célkitűzések megvalósítását.

I-6. cikk: Jogi személyiség

Az Unió jogi személy.

három pillér eltűnik.
**EU-ÁLLAMPOLGÁRSÁG
ÉS ALAPVETŐ JOGOK**

Alapvető jogok

*Az EU alkotmány
tartalmazza az Alapvető
Jogok Chartáját*

*Az Európa Tanács
emberi jogokról szóló
egyezménye nem fogja
befolyásolni az Unió
hatáskörét.*

*Az Alapvető Jogok az
EU törvények alapját
fogják képezni.*

EU Állampolgárság

*Kettős állampolgárság:
nemzeti és EU*

*Az európai
állampolgársággal járó
jogok és
kötelezettségek:*

*– szabad mozgás és
letelepedés jog az Unió
területén*

*– szavazhat és jelölt
lehet valamennyi helyi
és európai szintű
választáson*

*– valamennyi tagállam
diplomáciai
testületének védelme
alatt áll*

*– az Unió
intézményeihez
bármilyen uniós
nyelven írhat és a
választ ugyanazon a
nyelven kapja
(az EU szinten*

II. CÍM: Alapvető jogok és uniós polgárság

I-7. cikk: Alapvető jogok

(1) Az Unió elismeri az ezen Alkotmány II. részét képező Alapjogi Chartában foglalt jogokat, szabadságokat és elveket.

(2) Az Unió célul tűzi ki, hogy csatlakozik az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményhez. Az egyezményhez való csatlakozás nem érinti az Uniónak az ezen Alkotmányban meghatározott hatásköreit.

(3) Az alapvetőjogok, ahogyan azokat az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény biztosítja, továbbá ahogyan azok a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból következnek, az uniós jogrend részét képezik mint annak általános elvei.

I-8. cikk: Uniós polgárság

(1) Uniós polgár mindenki, aki a tagállamok valamelyikének állampolgára. Az uniós polgárság kiegészíti és nem helyettesíti a nemzeti állampolgárságot.

(2) Az uniós polgárokat megilletik az ezen Alkotmányban meghatározott jogok, és terhelik az abban megállapított kötelezettségek. Így az uniós polgárok:

jogosultak a tagállamok területén szabadon mozogni és tartózkodni;

választójoggal rendelkeznek és választhatók a lakóhelyük szerinti tagállam európai parlamenti és helyhatósági választásain ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;

jogosultak bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képvisellel, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai;

jogosultak petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez, az európai ombudsmanhoz folyamodni, valamint arra, hogy az Alkotmány nyelveinek valamelyikén írásban az Unió bármely intézményéhez vagy tanácsadó szervéhez forduljanak, és ugyanazon a nyelven választ kapjanak.

(3) Ezek a jogok az ezen Alkotmányban és a végrehajtására elfogadott

meghatározott jogok és kötelezettségek a nemzeti alkotmány felett állnak)

AZ EU HATÁSKÖRE

Alapelvek

Az EU hatáskörét meghatározó elvek:

*– Átruházás:
az EU törvények számára a tagállamok alkotmányában, vagy más törvényeiben jogi alapot kell biztosítani
Szubszidiaritás
“a cél hatékonyabban valósítható meg uniós szinten”*

*Az EU-nak a szubszidiaritás elvét a mellékelt jegyzőkönyv szerint kell alkalmaznia
A nemzeti parlamentek feladata, hogy az EU eleget tegyen az elveknek*

*- Arányosság:
“csak annyit tegyen az Unió, amennyi a cél elérése érdekében szükséges”*

Az arányosság elvét a mellékelt jegyzőkönyv szerint kell alkalmazni (lásd 3. paragrafus)

rendeletekben megállapított feltételekkel és korlátozásokkal gyakorolhatók.

III. CÍM: Az unió hatáskörei

I-9. cikk: Alapelvek

(1) Az Unió hatásköreinek elhatárolására a hatáskör-átruházás elve az irányadó. Az uniós hatáskörök gyakorlására a szubszidiaritás és arányosság elvei az irányadók.

(2) A hatáskör-átruházás elvének megfelelően az Unió a tagállamok által az Alkotmányban ráruházott hatáskörök keretén belül jár el az abban foglalt célkitűzések megvalósítása érdekében. Minden olyan hatáskör, amelyet az Alkotmány nem ruházott át az Unióra, a tagállamoknál marad.

(3) A szubszidiaritás elvének megfelelően azokon a területeken, amelyek nem tartoznak kizárólagos hatáskörébe, az Unió csak akkor és annyiban jár el, amikor és amennyiben a megtenni szándékozott intézkedés céljait a tagállamok sem központi, sem regionális vagy helyi szinten nem tudják kielégítően megvalósítani, így azok a tervezett intézkedés terjedelme vagy hatása miatt az Unió szintjén jobban megvalósíthatók.

Az Unió intézményei a szubszidiaritás elvét az Alkotmányhoz csatolt, a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben meghatározottak szerint alkalmazzák. A nemzeti parlamentek az említett jegyzőkönyvben megállapított eljárásnak megfelelően gondoskodnak ennek az elvnek a tiszteletben tartásáról.

(4) Az arányosság elvének megfelelően az Unió fellépése sem tartalmilag, sem formailag nem terjedhet túl azon, ami az Alkotmány célkitűzéseinek eléréséhez szükséges.

Az intézmények az arányosság elvét a (3) bekezdésben említett jegyzőkönyvben foglaltak szerint alkalmazzák.

**AZ UNIÓS
TÖRVÉNYEK
ELSŐBBSÉGE**

*Valamennyi EU törvény
a nemzeti törvények és
a nemzeti alkotmány
felett áll.*

*A tagállamoknak
teljesíteniük kell az EU-
s törvényekből
származó
kötelezettségeiket*

**Kizárólagos
hatáskörök**

*Csak az EU
törvénykezhet,
tagállami törvénykezés
csak akkor, ha az EU
megengedi*

Megosztott hatáskör

*Mind az EU mind a
tagállamok
törvénykezhetnek, de az
EU törvények a nemzeti
törvények felett állnak.*

**A gazdaságpolitika
koordinációja**

**Kül- és biztonsági
politika**

Támogató intézkedések
*A tagállamok saját
maguk
törvénykezhetnek*

I-10. cikk: Uniós jog

(1) Az Alkotmány, valamint az Unió intézményei által a rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása körében alkotott jog a tagállamok jogával szemben elsőbbséget élvez.

(2) A tagállamok az Alkotmányból, illetve a Közösség intézményeinek intézkedéseiből eredő kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében megteszik a megfelelő általános vagy különös intézkedéseket.

I-11. cikk: A hatáskörök típusai

(1) Ha egy meghatározott területen az Alkotmány kizárólagos hatáskört ruház az Unióra, e területen kizárólag az Unió alkothat és fogadhat el kötelező erejű jogi aktust, a tagállamok pedig csak abban az esetben, ha őket az Unió erre felhatalmazza, vagy ha annak célja az Unió által elfogadott jogi aktusok végrehajtása.

(2) Ha egy meghatározott területen az Alkotmány a tagállamokkal megosztott hatáskört ruház az Unióra, e területen mind az Unió, mind pedig a tagállamok alkothatnak és elfogadhatnak kötelező erejű jogi aktusokat. A tagállamok e hatáskörükkel csak olyan mértékben élhetnek, amilyen mértékben az Unió hatáskörét nem gyakorolta, vagy úgy határozott, hogy lemond hatáskörének gyakorlásáról.

(3) Az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájának előmozdítására és összehangolására.

(4) Az Unió hatáskörrel rendelkezik a közös kül- és biztonságpolitika meghatározására és végrehajtására, ideértve egy közös védelmi politika fokozatos kialakítását.

(5) Meghatározott területeken és az Alkotmányban megállapított feltételek mellett az Unió hatáskörrel rendelkezik a tagállamok intézkedéseit támogató, összehangoló vagy kiegészítő intézkedések végrehajtására, anélkül azonban, hogy ennek révén elvonná a tagállamok e területeken meglévő hatásköreit.

Az idevonatkozó törvénykezés jogi alapjait az alkotmány III. része határozza meg

Kizárólagos hatáskör

*- a belső piac versenyszabályai
- a kereskedelmi politika
- vámunió
- monetáris politika
- a tengeri biológiai erőforrásai*

- nemzetközi megállapodások kötése, ha a téma az EU belső hatáskörét érinti

Megosztott hatáskörök

Általában úgy tekinthetjük, hogy ahol az EU-nak nincs kizárólagos hatásköre, vagy nincsenek támogató programjai, ott a megosztott hatáskör érvényes

Egy teljesnek nem tekinthető lista a megosztott hatáskörökről. A megosztott hatáskörök esetében az EU törvény a nemzeti törvénykezés felett áll.

(6) Az uniós hatáskörök terjedelmét és gyakorlásának részletes szabályait az Alkotmány III. részében az egyes területekre vonatkozó külön rendelkezések állapítják meg.

I-12. cikk: Kizárólagos hatáskörök

(1) Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a belsőpiac működéséhez szükséges versenyszabályok megállapítására, továbbá a következőterületeken:

monetáris politika az eurót bevezető tagállamok tekintetében,
közös kereskedelempolitika,
vámunió,
a tengeri biológiai erőforrások megőrzése a közös halászati politika keretében.

(2) Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik nemzetközi megállapodások megkötésére, ha azok megkötését valamely uniós jogalkotási aktus írja elő, illetve ha az az Unió hatásköreinek belsőgyakorlásához szükséges, vagy valamely belsőuniós jogi aktust érint.

I-13. cikk: A megosztott hatáskörök területei

(1) Az Unió a tagállamokkal megosztott hatáskörrel rendelkezik azokban az esetekben, amikor az Alkotmány olyan hatáskört ruház rá, amely nem tartozik az I-12. és I-16. cikkben felsorolt területekhez.

(2) Az Unió és a tagállamok közötti megosztott hatáskörök a következő fő területeken alkalmazandók:

belső piac,
a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége,
mezőgazdaság és halászat, kivéve a tengeri biológiai erőforrások megőrzését,
közlekedés és transeurópai hálózatok,
energia,
a szociálpolitika III. részben meghatározott vonatkozásai,
gazdasági, társadalmi és területi kohézió,
környezet,
fogyasztóvédelem,
a közegészségügy terén jelentkezőközös biztonsági kockázatok.

Azok a területek, ahol a tagállamok törvénykezhetnek, anélkül, hogy azt az EU a meghozott döntéseket felülbírálhassa.

Fejlesztés, kooperáció és humanitárius segítség

Gazdasági koordináció

*Az EU meghatározott intézkedésekkel biztosítani fogja, hogy a tagállamok koordinálják gazdaságpolitikájukat. Speciális szabályok az euro-régióra
Az EU biztosítani fogja, hogy a tagállamok koordinálják foglalkoztatási politikájukat*

Talán a szociális politikát is koordinálják

Kül- és biztonsági politika:

A külpolitika minden területe és az Unió biztonsága, beleértve a közös védelmi politikát is az EU hatáskörébe tartozik

A tagállamoknak a közös politikát loyálisan és a kölcsönös szolidaritás alapján kell támogatniuk, és mellőzniük kell az olyan lépéseket, amelyek a közös politikát

(3) A kutatás, a technológiai fejlesztés és az űrkutatás területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések végrehajtására, így különösen programok kidolgozására és megvalósítására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

(4) A fejlesztési együttműködés és a humanitárius segélyezés területén az Unió hatáskörrel rendelkezik egyes intézkedések megtételére és egy közös politika folytatására; e hatáskör gyakorlása azonban nem akadályozhatja meg a tagállamokat saját hatásköreik gyakorlásában.

I-14. cikk: A gazdaság- és foglalkoztatáspolitikák összehangolása

(1) Az Unió intézkedéseket fogad el a tagállamok gazdaságpolitikájának összehangolása céljából, így különösen meghatározza az e politikákra vonatkozó átfogó iránymutatásokat. A tagállamok az Unión belül összehangolják gazdaságpolitikájukat.

(2) Az eurót bevezető tagállamokra külön rendelkezések vonatkoznak.

(3) Az Unió intézkedéseket fogad el a tagállamok foglalkoztatáspolitikájának összehangolása céljából, így különösen meghatározza az e politikákra vonatkozó átfogó iránymutatásokat.

(4) Az Unió kezdeményezéseket fogadhat el a tagállamok szociálpolitikájának összehangolása céljából.

I-15. cikk: Közös kül- és biztonságpolitika

(1) Az Unió közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó hatásköre a külpolitika minden területére és az Unió biztonságát érintő valamennyi kérdésre kiterjed, ideértve egy közös védelmi politika fokozatos kialakítását, amely közös védelemhez vezethet.

(2) A tagállamok az Unió kül- és biztonságpolitikáját a lojalitás és a kölcsönös szolidaritás jegyében tevékenyen és fenntartások nélkül támogatják, és tiszteletben tartják az Unió e területen elfogadott jogi aktusait. Tartózkodnak az olyan cselekvéstől, amely ellentétes az Unió érdekeivel vagy ronthatja annak eredményességét.

aláássák.

Támogató tevékenység

A támogató tevékenység területei

A támogató tevékenységek területén nincs szükség harmonizációra

Rugalmasságot biztosító záradék

Az EU törvénykezési hatáskörének kiterjesztése, ha arról egységesen határoz a Tanács, a Parlament pedig hozzájárul

Nincs szükség arra, hogy a nemzeti parlament ratifikálja, az EU hatalmának ilyen kiterjesztését vagy, hogy azt referendumon hagyják jóvá.

A nemzeti parlamentet értesítik

Ha az EU alkotmány kizárja, akkor nincs

I-16. cikk: A támogató, összehangoló és kiegészítő intézkedések területei

(1) Az Unió támogató, összehangoló és kiegészítő intézkedéseket tehet.

(2) Az európai szintű támogató, összehangoló és kiegészítő intézkedések a következőterületekre terjedhet ki:

ipar
az emberi egészség védelme és javítása
oktatás, szakképzés, ifjúság és sport
kultúra
polgári védelem.

(3) Az Unió által az ez területekre vonatkozóan a III. részben meghatározott külön rendelkezések alapján elfogadott kötelező erejű jogi aktusok nem eredményezhetik a tagállamok jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezéseinek harmonizációját.

I-17. cikk: Rugalmassági klauzula

(1) Ha a III. részben meghatározott politikák keretében az Unió fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy az Alkotmányban foglalt célkitűzések valamelyike megvalósuljon, és az Alkotmány nem biztosítja a szükséges hatáskört, a Miniszterek Tanácsa a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően egyhangúlag meghozza a megfelelő rendelkezéseket.

(2) A szubszidiaritás elve érvényesülésének ellenőrzésére szolgáló, az I-9. cikk (3) bekezdésében említett eljárás keretében a Bizottság köteles felhívni a tagállamok nemzeti parlamentjeinek figyelmét azokra a javaslatokra, amelyek e cikken alapulnak.

(3) Az e cikk alapján elfogadott rendelkezések nem eredményezhetik a tagállamok jogszabályi vagy közigazgatási rendelkezéseinek

harmonizálás

harmonizációját olyan területeken, amelyeken az Alkotmány az ilyen harmonizációt kizárja.

AZ INTÉZMÉNYEK

IV. CÍM: Az unió intézményei

Egységes intézményei keretek az együttműködés minden területén (nincsenek „pillérek”)

I-18. cikk: Az Unió intézményei

(1) Az Unió egységes intézményi kerettel rendelkezik, amelynek célja:
az Unió célkitűzéseinek előmozdítása,
az Unió értékeinek érvényesítése,
az Unió, valamint polgárai és tagállamai érdekeinek szolgálata,

valamint a politikai és a céljai követése érdekében megtett intézkedései egységességének, eredményességének és folyamatosságának a biztosítása.

Az Unió intézményei

(2) Ez az intézményi keret a következőket foglalja magában:
az Európai Parlament,
az Európai Tanács,
a Miniszterek Tanácsa,
az Európai Bizottság,
a Bíróság.

..az alkotmány keretei között fognak működni.

(3) Az egyes intézmények az Alkotmányban rájuk ruházott hatáskörök keretén belül, az ott meghatározott eljárások és feltételek szerint járnak el. Az intézmények jóhiszeműen és kölcsönösen együttműködnek egymással.

Az Európai Parlament

I-19. cikk: Az Európai Parlament

– a Tanáccsal együtt törvénykezik
- politikai felügyeletet gyakorol
- jóvá hagyja a Bizottsági elnök kinevezését, akit a miniszterelnökök javasolnak

(1) Az Európai Parlament, a Tanáccsal közösen, jogalkotási és költségvetési jogkörrel rendelkezik, valamint politikai ellenőrzési és konzultatív feladatokat lát el az Alkotmányban meghatározott feltételek szerint. Az Európai Parlament megválasztja az Európai Bizottság elnökét.

– Minden 5. évben közvetlen választás, max. 736 tag,
– tagállamonként min. 4 képviselő, a többi helyet degresszív módon töltik be, a nagyobb államok relatíve kevesebb

(2) Az Európai Parlamentet az európai polgárok közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon, ötéves időtartamra választják. Tagjainak száma nem haladhatja meg a hétszázharminchatot. Az európai polgárok képviselete csökkenő mértékben arányos módon, tagállamonként legkevesebb négy tagos küszöbértékkel valósul meg.

A 2009. évi európai parlamenti választások előtt kellő időben, továbbá – amennyiben szükséges – az azt követő választások esetén a Európai Tanács,

*képviselővel fognak
rendelkezni*

*Az elnököt 5 évre
választják*

Az Európai Tanács

*Miniszterelnökök az
“EU-csúcsokon”*

*Az Európai Tanács
tagjai*

*Negyedévenként
ülésezik*

*Az elnök rendkívüli
üléseket is összehívhat*

*A döntéseket
konszenzussal hozzák,
nem pedig
egyhangúsággal mint
jelenleg*

Az EU elnöke

*Az EU elnökét a
miniszterelnökök
választják meg
általában korábbi
kollégáik közül 2 ½
évre, ami egyszer
meghosszabbítható*

Az EU elnök feladatai

*Kül- és
biztonságpolitikai
kérdésekben képviseli
az EU-t a külvilág felé*

az Európai Parlament javaslata alapján és vele egyetértésben, a fenti alapelvek tiszteletben tartásával egyhangú határozattal meghatározza az Európai Parlament összetételét.

(3) Az Európai Parlament tagjai közül megválasztja elnökét és tisztségviselőit.

I-20. cikk: Az Európai Tanács

(1) Az Európai Tanács adja az Európai Uniónak a fejlődéséhez szükséges ösztönzést, és meghatározza e fejlődés általános politikai irányait és prioritásait. Az Európai Tanács nem rendelkezik jogalkotási jogkörrel.

(2) Az Európai Tanács a tagállamok állam-, illetve kormányfőiből, valamint saját elnökéből és a Bizottság elnökéből áll. Munkájában részt vesznek a külügyminiszterek.

(3) Az Európai Tanács, az elnöke összehívására, negyedévente ülésezik. Amikor a napirend úgy kívánja, tagjai úgy határozhatnak, hogy munkájukat valamely miniszter, illetve a Bizottság elnöke esetében egy biztos segíti. Ha a helyzet úgy kívánja, az elnök az Európai Tanácsot rendkívüli ülésre hívhatja össze.

(4) Ha az Alkotmány eltérően nem rendelkezik, az Európai Tanács határozatait konszenzussal hozza meg.

I-21. cikk: Az Európai Tanács elnöke

(1) Az Európai Tanács elnökét az Európai Tanács maga választja meg minősített többséggel, két és fél éves időtartamra; az elnök megbízatása egy alkalommal megújítható. Akadályoztatás vagy súlyos hivatali mulasztás esetén az Európai Tanács az elnök megbízatását ugyanilyen eljárással megszüntetheti.

(2) Az Európai Tanács elnöke irányítja és szervezi az Európai Tanács munkáját. A Bizottság elnökével együttműködve és az Általános Ügyek Tanácsában folytatott munka alapján gondoskodik annak megfelelő előkészítéséről és folyamatosságáról. Erőfeszítéseket tesz az Európai Tanácson belüli kohézió és konszenzus elérésére. Minden ülést követően jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek.

Az Európai Tanács elnöke – a saját szintjén és e minőségében, valamint a külügyminiszter hatáskörének sérelme nélkül – ellátja az Unió képviseletét

a közös kül- és biztonságpolitikához tartozó ügyekben.

Az elnök nem viselhet nemzetállami funkciót

(3) Az Európai Tanács elnöke semmilyen nemzeti tisztséget nem tölthet be.

A Miniszterek Tanácsa

I-22. cikk: A Miniszterek Tanácsa

*- az EP-vel együtt törvénykezik
- végrehajtja a politikát
- összehangol*

(1) A Miniszterek Tanácsa, közösen az Európai Parlamenttel, jogalkotási és költségvetési jogkörrel rendelkezik, valamint politika-meghatározási és koordinatív feladatokat lát el az Alkotmányban meghatározott feltételek szerint.

A Tanácsban lévő tagállami képviselőknek miniszteri ranggal kell rendelkezniük

(2) A Miniszterek Tanácsa valamennyi tanácsi formáció esetében a tagállamok egy-egy miniszteri szintű képviselőjéből áll. Az adott tagállam nevében csak az ilyen képviselő vállalhat kötelezettséget és csak az ilyen képviselőszavazhat.

*Csak miniszteri rangú személy szavazhat, vagy vállalhat országa nevében kötelezettséget
A döntéshozatal minősített többséggel történik*

(3) Ha az Alkotmány eltérően nem rendelkezik, a Miniszterek Tanácsa a határozatait minősített többséggel hozza meg.

A "Luxembourgi kompromisszum" a vétó megszűnik

I-23. cikk: A Miniszterek Tanácsának formációi

A Tanács különböző formái

Általános és Jogi Tanács

*- összehangolja a Miniszterek tanácsa munkáját
- előkészíti és nyomon követi az Európai Tanács üléseit*

Jogi Tanács

- életbe lépteti a törvényeket

(1) A Jogalkotási és Általános Ügyek Tanácsa gondoskodik a Miniszterek Tanácsában folyó munka összehangjáról.

Amikor a Miniszterek Tanácsa Általános Ügyek Tanácsaként jár el, a Bizottsággal együttműködve gondoskodik az Európai Tanács üléseinek előkészítéséről és nyomon követéséről.

Amikor jogalkotói minőségében jár el, a Miniszterek Tanácsa az Alkotmány rendelkezéseinek megfelelően megvitatja, és az Európai Parlamenttel közösen elfogadja az európai törvényeket és európai kerettörvényeket. Ha e minőségében jár el, az egyes tagállamok képviselőjét egy vagy két egyéb, a Miniszterek Tanácsának napirendjén szereplő ügyekben illetékes miniszteri szintű képviselő látja el.

(2) A Külügyek Tanácsa az Európai Tanács által meghatározott stratégiai iránymutatások alapján kidolgozza az Unió külpolitikáit, és biztosítja

Külügyi Bizottság
Elnöke az EU

külgyminisztere

Minősített többséggel az Európai Tanács más profilú Tanácsokat is létrehozhat

A különböző tanácsok elnökségét a nemzeti kormányok képviselői adják, rotációs alapon, minimum egy év időtartamra

Minősített többség:

1. A tagállamok többsége

2. Akik egyúttal az EU lakosságának legalább 60 %-kát képviselik
(ez azt jelenti, hogy 3 nagyobb állam meg tudja akadályozni, amit 22 másik tagállam akar)

Szuper minősített többség

1. A tagállamok 2/3-a
2. Az EU lakosság 60%-a

2009-ig: a minősített többség 232 szavazatot jelent a 321 lehetségesből, ami az államok többségét és az EU népesség 62%-át reprezentálja

Az Európai Tanács egyhangú döntésével megváltoztathatja valamely döntésével kapcsolatos jogi eljárást

külsőtevékenységeinek összhangját. Elnöke az Unió külgyminisztere.

(3) Az Európai Tanács európai határozatban megállapítja a Miniszterek Tanácsának további formációit.

(4) A Miniszterek Tanácsa formációinak elnökségét, a Külügyek Tanácsának kivételével, a Miniszterek Tanácsában részt vevő tagállami képviselők látják el egy egyenjogúságon alapuló rotációs rend szerint, egyenként legkevesebb egy éves időtartamig. Az Európai Tanács, az európai politikai és földrajzi egyensúly, valamint a tagállamok közötti különbségek figyelembevételével, európai határozatban megállapítja a rotációs rend szabályait.

I-24. cikk: Minősített többség

(1) Ha az Európai Tanács vagy a Miniszterek Tanácsa minősített többséggel határoz, a minősített többséghez a tagállamok többségének egyben az Unió népességének legalább három-ötödét képviselőszavazata szükséges.

(2) Ha az Alkotmány nem írja elő, hogy az Európai Tanácsnak vagy a Miniszterek Tanácsának a Bizottság javaslata alapján kell határoznia, illetve ha az Európai Tanács vagy a Miniszterek Tanácsa nem a külgyminiszter kezdeményezésére jár el, a minősített többséghez a tagállamok kétharmadának egyben az Unió népességének legalább három-ötödét képviselőszavazata szükséges.

(3) Az (1) és (2) bekezdések rendelkezései 2009. november 1-jétől lépnek hatályba, azt követően, hogy az európai parlamenti választások az I-19. cikk rendelkezéseinek megfelelően lezajlottak.

(4) Amennyiben az Alkotmány III. része úgy rendelkezik, hogy a Miniszterek Tanácsának a törvényeket és kerettörvényeket különleges jogalkotási eljárás szerint kell elfogadnia, az Európai Tanács saját kezdeményezésére, legalább hat hónapos megfontolási időt követően, egyhangú határozattal úgy rendelkezhet, hogy az ilyen törvények és kerettörvények rendes jogalkotási eljárásban is elfogadhatók. Az Európai Tanács köteles erről előzetesen konzultálni az Európai Parlamenttel és

Az Európai Tanács minősített többségre változtathatja az egyhangúságot igénylő döntéseket, anélkül, hogy ezt a nemzeti parlamentnek, vagy egy referendumnak jóvá kellene hagynia

Az Európai Bizottság

Szerepe:

*- elősegíti az általános érdekek érvényesülését
- felügyeli az Unió törvények végrehajtását
- végrehajtja a költségvetést
- végrehajtás általában
- biztosítja az EU külső képviselőt a nem kül- és biztonságpolitikai területeken*

A kezdeményezés monopóliuma

Más nem kezdeményezhet törvényeket

A Bizottság összetétele:
15 tag, nincs minden tagállam képviselve

A Bizottságban való képviselő egyenlő alapokon rotációra kerül

*- legfeljebb egy terminus különbség lehet e szempontból a tagállamok között
- a képviselőnek demográfiai és földrajzi szempontból reprezentálnia kell az Uniót*

tájékoztatni a nemzeti parlamenteket.

Amennyiben az Alkotmány III. része egy meghatározott területen a Miniszterek Tanácsa számára egyhangú határozathozatalt ír elő, az Európai Tanács saját kezdeményezése alapján egyhangú határozattal úgy rendelkezhet, hogy a Miniszterek Tanácsa az adott területen minősített többséggel járhat el. Az Európai Tanács e bekezdés alapján tett minden kezdeményezését a döntéshozatal előtt legalább négy hónappal meg kell küldeni a nemzeti parlamenteknek.

(5) Az Európai Tanácsban az elnök és a Bizottság elnöke nem szavazhat.

I-25. cikk: Az Európai Bizottság

(1) Az Európai Bizottság előmozdítja az általános európai érdekeket és ennek érdekében megfelelő kezdeményezéseket tesz. A Bizottság gondoskodik az Alkotmány rendelkezéseinek, valamint az intézmények által az Alkotmány alapján elfogadott rendelkezéseknek az alkalmazásáról. A Bíróság ellenőrzése mellett felügyeli az uniós jog alkalmazását. Végrehajtja a költségvetést és irányítja a programokat. Az Alkotmány előírásainak megfelelően koordinatív, végrehajtó és igazgatási feladatokat lát el. A közös kül- és biztonságpolitika, valamint az Alkotmány által meghatározott más esetek kivételével ellátja az Unió külsőképviselőt. Az intézmények közötti megállapodások létrehozása céljából indítványt tesz az Unió tevékenységének éves és többéves programjára.

(2) Ha az Alkotmány eltérően nem rendelkezik, az Unió jogalkotási aktusait kizárólag a Bizottság javaslata alapján lehet elfogadni. Az egyéb jogi aktusokat akkor kell a Bizottság javaslata alapján elfogadni, ha az Alkotmány úgy rendelkezik.

(3) A Bizottság egy testületet alkot, amelynek tagjai a Bizottság elnöke, a külügyminiszter/alelnök, valamint tizenhárom európai biztos, akiket egy egyenjogúságon alapuló, tagállamok közötti rotációs rend szerint választanak ki. Ezt a rendszert az Európai Tanács állapítja meg európai határozattal a következők alapján:

a) annak meghatározásánál, hogy állampolgáraik milyen sorrendben és időtartamra válnak a Bizottság tagjává, a tagállamokat teljes mértékben egyenlően kell kezelni; ennek megfelelően a bármely két tagállam állampolgárai által betöltött összes hivatali időszakok számának különbsége soha nem lehet több egynél;

b) az a) pontra is figyelemmel, az egymást követő testületeket úgy kell összeállítani, hogy azokban az Unió tagállamainak teljes demográfiai és földrajzi spektruma kielégítő módon megjelenjen.

*A többi tagállam is ad
képviselést a
Bizottságba, de azoknak
nem lesz szavazati joga*

2009-től lép érvénybe

Függetlenség
*Bizottsági tag nem
fogadhat el
instrukciókat egyik
tagállam kormányától
sem*

Visszahívás
*Az Európai Parlament
nem hívhatja vissza a
Bizottság egyes tagjait,
csak a teljes Bizottságot*

Bizottsági elnök

*1. a miniszterelnökök
választják meg
minősített többséggel
2. EP hagyja jóvá
egyszerű többséggel
3. ha a jelöltet
elutasítják, egy
hónapon belül egy új
jelöltet kell állítani*

A Bizottság elnöke a fennmaradó tagállamok mindegyikéből egy-egy szavazati joggal nem rendelkező biztost nevez ki, ugyanolyan feltételek alkalmazásával, mint amelyeket az európai biztosi testület tagjaira kell alkalmazni.

Ezek a rendelkezések 2009. november 1-jén lépnek hatályba.

(4) Feladatainak ellátása során a Bizottság teljes mértékben független. Feladataik ellátása során az európai biztosok és a biztosok nem kérhetnek és fogadhatnak el utasításokat kormányoktól vagy más szervektől.

(5) A Bizottság mint testület az Európai Parlamentnek tartozik felelősséggel. A biztosok tevékenységéért az Európai Parlamenttel szemben a Bizottság elnöke felelős. Az Alkotmány III-238. cikkében megállapított szabályoknak megfelelően az Európai Parlament a Bizottsággal szemben bizalmatlansági indítványt fogadhat el. Ha a bizalmatlansági indítványt elfogadják, az európai biztosoknak és a biztosoknak testületileg le kell mondaniuk. A folyamatban lévő ügyeket az új bizottsági testület kinevezéséig továbbra is ellátják.

I-26. cikk: Az Európai Bizottság elnöke

(1) Az európai parlamenti választások figyelembevételével és a megfelelő egyeztetések lefolytatása után az Európai Tanács minősített többséggel benyújtja az Európai Parlamentnek a Bizottság elnöki tisztségére jelölt személyre vonatkozó javaslatát. Ezt a jelöltet az Európai Parlament tagjainak többségével választja meg. Amennyiben a jelölt nem kapja meg a szükséges többség támogatását, az Európai Tanács ugyanezen eljárás szerint egy hónapon belül új jelöltet terjeszt az Európai Parlament elé.

A Bizottság tagjainak kiválasztása

- minden tagállam javasol három jelöltet
- a Bizottság elnöke 13 személyt kiválaszt
- a kiválasztást az EP hagyja jóvá a egyszerű többséggel
- a jelöltnek európai elkötelezettségűnek kell lennie
- terminus: 5 év

A bizottsági elnök határozza meg a Bizottság munkájának fő irányvonalát és szervezeti kereteit, kinevezi a Bizottság elnökhelyetteseit és felmentheti a tagokat
Az EU

külügyminisztere

A tagországok miniszterelnökei választják minősített többséggel, a bizottsági elnök jóváhagyásával
A külügyminiszter feladatai

Kétkalapos rendszer

A külügyminiszter egyúttal a Bizottság külügyekért felelős elnökhelyettese

A minisztert segítő külügyi szolgálattal a III. rész foglalkozik
Az EU Bíróság

Az Európai Bíróság és az Európai legfelsőbb

(2) A rotációs rend alapján meghatározott valamennyi tagállam összeállít egy mindkét nem képviselőit tartalmazó listát arról a három személyről, akiket az európai biztosi poszt ellátására alkalmasnak ítél. A megválasztott elnök alkalmasságuk, európai elkötelezettségük és garantált függetlenségük alapján minden egyes listáról egy-egy személyt választva jelöli a tizenhárom európai biztost. A Bizottság elnökét és az ily módon bizottsági testületi tagnak, köztük a külügyminiszternek jelölt személyeket, valamint a szavazati joggal nem rendelkező biztosoknak jelölt személyeket mint testületet az Európai Parlamentnek szavazatával jóvá kell hagynia. A Bizottság hivatali ideje öt év.

(3) A Bizottság elnöke meghatározza a Bizottság működésére vonatkozó iránymutatásokat. Megállapítja a Bizottság belsőszervezetét annak biztosítása érdekében, hogy az koherens módon, hatékonyan és a kollegialitás szellemében tevékenykedjen. A bizottsági testület tagjai közül alelnököket nevez ki. Az európai biztos, illetve a biztos, amennyiben az elnök erre felhívja, köteles benyújtani a lemondását.

I-27. cikk: Az Unió külügyminisztere

(1) Az Európai Tanács, minősített többséggel és a Bizottság elnökének egyetértésével kinevezi az Unió külügyminiszterét. A külügyminiszter irányítja az Unió közös kül- és biztonságpolitikáját. Megbízását az Európai Tanács ugyanezen eljárás keretében megszüntetheti.

(2) Az Unió külügyminisztere javaslataival hozzájárul a közös külpolitika alakításához, és azt a Miniszterek Tanácsától kapott felhatalmazásban foglaltak szerint végrehajtja. Ugyanez vonatkozik a közös biztonság- és védelmi politikára.

(3) A külügyminiszteri tisztséget az Európai Bizottság egyik alelnöke tölti be, aki a külkapcsolatokért és az Unió külsőtevékenysége egyéb területeinek összehangolásáért felelős. A külügyminiszter –a Bizottságon belüli feladatai gyakorlása során és kizárólag e feladatok körében –a Bizottság működésére irányadó eljárások szerint köteles eljárni.

I-28. cikk: A Bíróság

(1) A Bíróság az Európai Bíróságból, a Törvényszékből és szakosodott törvényszékekből áll. A Bíróság biztosítja a jog tiszteletben tartását az

*Bíróság (jelenleg
Elsőfokú bíróság)*

*A tagállamoknak
biztosítaniuk kell az EU
bíróságokhoz való
fordulás jogát*

*Egy bíró minden
tagállamból továbbá
egy főügyész, akit a
tagállamok kormányai
egyetértésben
választanak meg*

*A bíróság hatásköre:
- döntések a perekben
- előzetes döntések
- az uniós törvények
interpretálása*

***Az Európai Központi
Bank***

*Irányítja a központi
bankok európai
rendszerét*

*A tagállamok központi
bankjaival együtt
végrehajtja a monetáris
politikát*

*Elsődleges cél az
árstabilitás*

Alkotmány értelmezése és alkalmazása során.

A tagállamok megteremtik azokat a jogorvoslati lehetőségeket, amelyek az uniós jog területén a hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek.

(2) Az Európai Bíróság tagállamonként egy-egy bíróból áll; munkáját főtanácsnokok segítik. A Törvényszék tagállamonként legalább egy-egy bíróból áll; a bírák számát a Bíróság alapokmánya határozza meg. A Bíróság bíráit és a főtanácsnokait, valamint a Törvényszék bíráit, akiket olyan személyek közül választanak ki, akiknek függetlenségéhez nem férhet kétség, és akik megfelelnek a III-256. és III-257. cikkben megállapított követelményeknek, a tagállamok kormányai közös megegyezéssel hatéves időtartamra nevezik ki; megbízatásuk megújítható.

(3) A Bíróság:

a III. részben foglalt rendelkezésekkel összhangban dönt a tagállamok vagy az intézmények valamelyike, illetve valamely természetes vagy jogi személy által hozzá benyújtott keresetekkel elé terjesztett ügyekben;

a tagállami bíróságok kérelmére előzetes döntést hoz az Uniós jog értelmezésére vagy az intézmények által elfogadott jogi aktusok érvényességére vonatkozó kérdésekről;
dönt az Alkotmányban meghatározott egyéb esetekben.

II. fejezet –Egyéb intézmények és szervek

I-29. cikk: Az Európai Központi Bank

(1) Az Európai Központi Bank és a nemzeti központi bankok együttesen alkotják a Központi Bankok Európai Rendszerét. Az Unió monetáris politikájának irányítója az Európai Központi Bank és az Unió pénzét, az eurót bevezető tagállamok nemzeti központi bankjai.

(2) A Központi Bankok Európai Rendszerét az Európai Központi Bank döntéshozó szervei igazgatják. A Központi Bankok Európai Rendszerének elsődleges célja az árstabilitás fenntartása. Az árstabilitási cél veszélyeztetése nélkül támogatja az Unión belüli általános gazdaságpolitikát azzal a céllal, hogy hozzájáruljon az Unió célkitűzéseinek megvalósításához. Az Alkotmány III. részében, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányában

	<p>foglalt rendelkezésekkel összhangban ellátja az egyéb központi banki feladatokat.</p>
<p><i>Jogi személyiség, független és egymaga bocsátja ki az eurót</i></p>	<p>(3) Az Európai Központi Bank önálló jogi személyiséggel rendelkező intézmény. Kizárólag az Európai Központi Bank jogosult euró kibocsátásának az engedélyezésére. E jogkörének gyakorlásában és saját pénzügyei tekintetében függetlenséget élvez. Az Unió intézményei és szervei, valamint a tagállamok kormányai kötelezettséget vállalnak arra, hogy tiszteletben tartják ezt az elvet.</p>
<p><i>Azok a tagállamok, amelyek nem vezették be az eurót megtarthatják saját monetáris politikájukat</i></p>	<p>(4) Az Európai Központi Bank a III-74–III-81. cikk rendelkezéseivel, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmányában megállapított feltételekkel összhangban elfogadja a feladatai végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Ugyanezen rendelkezéseknek megfelelően azok a tagállamok, amelyek nem vezették be az eurót, továbbá ezek központi bankjai megőrzik a monetáris ügyekben meglévő hatásköreiket.</p>
<p><i>Az ECB-vel minden olyan kérdéstről konzultálni kell, amely a hatáskörét érinti</i></p>	<p>(5) Az Európai Központi Bankkal konzultálni kell a hatáskörébe tartozó valamennyi uniós jogi aktusra irányuló javaslattal, továbbá valamennyi nemzeti jogszabálytervezettel kapcsolatban, és a hatáskörébe tartozó területeken véleményt terjeszthet elő.</p>
	<p>(6) Az Európai Központi Bank döntéshozó szerveit, azok összetételét és a működésükre vonatkozó részletes szabályokat a III-82–III- 85. cikk, valamint a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank alapokmánya határozza meg.</p>
<p>Az EU számvevőszék</p>	<p>I-30. cikk: A Számvevőszék</p>
	<p>(1) A Számvevőszék a pénzügyi ellenőrzést végző intézmény.</p>
<p><i>Feladatai:</i></p>	<p>(2) A Számvevőszék megvizsgálja az Unió valamennyi bevételre és kiadásra vonatkozó elszámolását, valamint a pénzgazdálkodás hatékonyságát és eredményességét.</p>
<p><i>Egy tag minden tagállamból – de teljesen független</i></p>	<p>(3) A Számvevőszék tagállamok egy-egy állampolgárából áll. A Számvevőszék tagjai feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek.</p>
<p>Tanácsadó Testület</p>	<p>I-31. cikk: Az Unió tanácsadó szervei</p>
<p><i>- a Régiók Bizottsága - Gazdasági és Szociális Bizottság</i></p>	<p>(1) Az Európai Parlamentet, a Miniszterek Tanácsát és a Bizottságot a Régiók Bizottsága és a Gazdasági és Szociális Bizottság segíti tanácsadói minőségben.</p>
<p><i>A Régiók Bizottságának</i></p>	<p>(2) A Régiók Bizottsága a regionális és helyi testületek olyan képviselőiből</p>

tagjai

áll, akik valamely regionális vagy helyi testületben választással nyert képviselői megbízással rendelkeznek, vagy valamely választott testületnek politikai felelősséggel tartoznak.

A gazdasági és
Szociális Bizottság
tagjai

(3) A Gazdasági és Szociális Bizottság a munkaadók és a munkavállalók szervezetei, valamint a civil társadalom egyéb területei, így különösen a gazdasági és társadalmi élet, az állampolgári részvétel, a szakmai és a kulturális területek reprezentatív szereplőit tömörítő szervezetek képviselőiből áll.

A tanácsadó
testületekben részt
vevők teljesen
függetlenek kell, hogy
legyenek
Részletek a III-288 - III-
294 cikkelyekben

(4) A Régiók Bizottságának és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak a tagjai nem utasíthatók. Feladataik ellátása során teljes mértékben függetlenek, és az Unió általános érdekében járnak el.

(5) Az e bizottságok összetételére, tagjaik kinevezésére, valamint a hatáskörükre és a működésükre vonatkozó szabályokat a III-288–III-294. cikk tartalmazza. A bizottságok összetételére vonatkozó szabályokat a Miniszterek Tanácsa, a Bizottság javaslata alapján, az Unió gazdasági, társadalmi és demográfiai helyzetének alakulására tekintettel rendszeres időközönként felülvizsgálja.

AZ UNIÓS HATÁSKÖR GYAKORLÁSA

V. CÍM: AZ UNIÓ HATÁSKÖREINEK GYAKORLÁSA

I. fejezet –Általános rendelkezések

I-32. cikk: Az Unió jogi aktusai

Az unió jogi
tevékenysége
Törvények,
kerettörvények,
szabályozások,
határozatok, javaslatok
és vélemények

(1) Az Alkotmányban ráruházott hatáskörök gyakorlása során az Unió, a III. rész rendelkezéseinek megfelelően a következőjogi aktusokat alkalmazza: európai törvények, európai kerettörvények, európai rendeletek, európai határozatok, ajánlások és vélemények.

Európai törvény:
- kötelező erejű,
közvetlenül
alkalmazható

Az európai törvény általános hatállyal bír. Teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Európai kerettörvény:
- kötelező elérni a
kitűzött célt, de a
konkrét formákat a
tagállamok
választhatják meg

Az európai kerettörvény az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

Az európai rendelet olyan általános hatállyal bíró nem jogalkotási aktus, amely a jogalkotási aktusok és az Alkotmány egyes külön rendelkezéseinek végrehajtására szolgál. Az európai rendelet egyaránt lehet olyan, amely teljes egészében kötelező és valamennyi tagállamban közvetlenül alkalmazandó, illetve olyan, amely az elérendő célokat illetően minden címzett tagállamra kötelező, azonban a forma és az eszközök

A szabályozások a törvények végrehajtását szolgálják. Ezek vagy teljese egészében kötelező erejűek és közvetlenül alkalmazhatók, vagy pedig az eredmény elérését illetően kötelezőek

Határozatok: szintén teljes egészükben kötelező jellegűek, de csak azok számára, akiknek szólnak

Ajánlások és vélemények: nem kötelező erejűek
A fentiek valamennyi, az EU által alkalmazható jogi eszközt tartalmazzák
Jogi eljárások

Általános szabály:
1. a Bizottság javasol
2. az EP és a Tanács dönt:
a. kettős minősített többség a Tanácsban
b. egyszerű többség az EU parlamentben

Speciális esetekben a tagállamok egy csoportja kezdeményezhet egy törvényt – de az EP és a Tanács határoz
Néha csak a Tanács, vagy az EP fogad el törvényeket, de a többi intézmény részvételével

megválasztását a nemzeti hatóságokra hagyja.

Az európai határozat teljes egészében kötelező, nem jogalkotási aktus. Amennyiben külön megjelöli, hogy kik a címzettjei, a határozat kizárólag azokra nézve kötelező, akiket címzettként megjelöl.

Az intézmények által elfogadott ajánlások és vélemények nem bírnak kötelezőerővel.

(2) A jogalkotási aktusokra irányuló javaslatok mérlegelésekor az Európai Parlament és a Miniszterek Tanácsa tartózkodik az adott területen az e cikkben előírtaktól eltérő jogi aktusok elfogadásától.

I-33. cikk: Jogalkotási aktusok

(1) Az európai törvényeket és kerettörvényeket a Bizottság javaslata alapján az Európai Parlament és a Miniszterek Tanácsa fogadja el közösen, a III-298. cikkben megállapított rendes jogalkotási eljárásnak megfelelően. Amennyiben a két intézmény egy adott jogi aktus tekintetében nem jut megegyezésre, a kérdéses jogi aktus nem kerül elfogadásra.

A III-160. cikkben külön meghatározott esetekben európai törvények és kerettörvények a III-298. cikk rendelkezéseivel összhangban a tagállamok egy csoportjának kezdeményezésére is elfogadhatók.

(2) Az Alkotmányban külön meghatározott esetekben az európai törvényeket és kerettörvényeket az egyes különleges jogalkotási eljárások szerint az Európai Parlament, illetve a Miniszterek Tanácsa fogadja el önállóan, a Miniszterek Tanácsának, illetve az Európai Parlamentnek a közreműködésével.

**Nem törvénykezési
tevékenység**

"szabályozás" és
"határozat" használata
a végrehajtásra, vagy a
delegálására

A Tanács, a Bizottság
és az ECB ajánlásokat
fogadhat el

Delegált szabályozások

Az európai törvények és
kerettörvények a
Bizottság hatáskörébe
delegálhatók ..

...de csak, nem alapvető
kérdésekben. Hogy mi
az alapvető, azt a
Bizottság dönti el.

A delegálásról
intézkedő törvénynek
pontosan tartalmaznia
kell, hogy lehet a
delegálást visszavonni.
Két módszer lehetséges:

1) Az EP, vagy a
Tanács dönthet a
delegálás

visszavonásáról
2) Az EP és a Tanács
kifogást emelhet a
delegálás alapján
meghozott döntést

Mindez minősített
többséget igényel a
Tanácsban, vagy
abszolút többséget az
EU parlamentben
**A törvények
végrehajtása**

I-34. cikk: Nem jogalkotási aktusok

(1) A I-35. és I-36. cikkben említett esetekben, valamint az Alkotmányban külön meghatározott esetekben a Miniszterek Tanácsa és a Bizottság európai rendeleteket és európai határozatokat fogad el. Az Alkotmányban külön meghatározott esetekben az Európai Tanács európai határozatokat fogad el. Az Európai Központi Bank, amennyiben az Alkotmány erre külön felhatalmazza, európai rendeleteket és európai határozatokat fogadhat el.

(2) A Miniszterek Tanácsa és a Bizottság, valamint az Európai Központi Bank, amikor az Alkotmány erre felhatalmazást ad, ajánlásokat fogad el.

I-35. cikk: Felhatalmazáson alapuló rendeletek

(1) Az európai törvényekben és kerettörvényekben felhatalmazás adható a Bizottság részére olyan felhatalmazáson alapuló rendeletek megalkotására, amelyek a törvények vagy kerettörvények egyes nem alapvető rendelkezéseit kiegészítik, illetve módosítják.

A felhatalmazást tartalmazó törvényekben és kerettörvényekben egyértelműen meg kell határozni a felhatalmazás céljait, tartalmát, alkalmazási körét és időtartamát. Az adott szabályozási terület alapvetőelemeire vonatkozóan nem lehet felhatalmazást adni. Ezek kizárólag a törvényben vagy a kerettörvényben szabályozhatók.

(2) Az európai törvényben, illetve a kerettörvényben egyértelműen meg kell határozni a felhatalmazás alkalmazásának feltételeit. E feltételek között előírható, hogy:

az Európai Parlament vagy a Miniszterek Tanácsa úgy határozhat, hogy a felhatalmazást visszavonja;

a felhatalmazáson alapuló rendelet csak akkor léphet hatályba, ha az Európai Parlament vagy a Miniszterek Tanácsa a törvényben, illetve a kerettörvényben előírt határidőn belül nem emel ellene kifogást.

Az előző francia bekezdés alkalmazásakor az Európai Parlament tagjainak többségével, a Miniszterek Tanácsa pedig minősített többséggel jár el.

I-36. cikk: Végrehajtási aktusok

A tagállamoknak loyálisnak kell lenniük a törvények végrehajtásában A törvényt – ha egységes végrehajtásra van szükség – a Bizottság, vagy a Tanács hajthatja végre.

Szabályok az EU törvények végrehajtásának ellenőrzésével kapcsolatban Szabályozásokkal és határozatokkal történő végrehajtás

Az intézményeknek a törvények végrehajtása során az arányosság elvét kell figyelembe venniük A törvényeknek tartalmazniuk kell az indokokat amelyek alapjukat képezik

A törvényt a döntést meghozó intézmény elnöknek alá kell írnia.

A törvény a benne foglaltaknak megfelelően lép életbe, vagy pedig 20 nappal a publikálást követően.

A szabályozások és azok a határozatok, amelyeknek nincs konkrét címzettje,

(1) A tagállamok nemzeti jogukban elfogadják a kötelező erejű uniós jogi aktusok végrehajtásához szükséges intézkedéseket.

(2) Ha valamely kötelező erejű uniós jogi aktus végrehajtásának egységes feltételek szerint kell történnie, az ilyen jogi aktus végrehajtási hatásköröket ruházhat a Bizottságra, illetve különleges és kellően indokolt esetekben, valamint az I-39. cikkben előírt esetekben a Miniszterek Tanácsára.

(3) Az európai törvényekben előre meg kell határozni az Unió végrehajtási aktusaira vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmus szabályait és általános elveit.

(4) Az Unió végrehajtási aktusai európai végrehajtási rendeletek vagy európai végrehajtási határozatok lehetnek.

I-37. cikk: Az Unió jogi aktusaira vonatkozó közös szabályok

(1) Ha az Alkotmány külön nem határozza meg, az intézmények az alkalmazandó eljárásoknak megfelelően maguk határoznak arról, hogy az adott esetekben – az arányosság I-9. cikkben foglalt elvével összhangban – milyen típusú jogi aktust kell elfogadni.

(2) Az európai törvényeknek, az európai kerettörvényeknek, az európai rendeleteknek és az európai határozatoknak indokolást kell tartalmazniuk, és azokban utalni kell minden olyan javaslatra vagy véleményre, amelyet az Alkotmány előír.

I-38. cikk: Kihirdetés és hatálybalépés

(1) A rendes jogalkotási eljárás szerint elfogadott európai törvényeket és kerettörvényeket az Európai Parlament elnöke és a Miniszterek Tanácsának elnöke írja alá. Az egyéb esetekben ezeket a jogi aktusokat a Miniszterek Tanácsának elnöke vagy az Európai Parlament elnöke írja alá. Az európai törvényeket és kerettörvényeket az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni, és azok a bennük megjelölt napon, illetve ennek hiányában a kihirdetésüket követő huszadik napon lépnek hatályba.

(2) Az európai rendeleteket, valamint a külön címzett kört nem tartalmazó vagy valamennyi tagállamnak címzett európai határozatokat az azokat elfogadó intézmény elnöke írja alá, és azokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni; ezek a bennük megjelölt napon, illetve ennek hiányában a kihirdetésüket követő huszadik napon lépnek hatályba.

szintén a nyilvánosságra hozatal utáni 20. napot követően lépnek életbe. Az egyéb határozatok az érintettek értesítéskor lépnek hatályba

Közös kül- és biztonsági politika

A közös kül- és biztonsági politika a következőkön alapszik:
- a tagállamok közötti szolidaritás
- a közös érdekek feltárása
- a tagállamok politikai lépéseinek konvergenciája
Az Európai Tanács feladata, hogy az Unió közös érdekeit feltárja

A miniszterelnökök és/vagy a külügyminiszterek hagyják jóvá a döntéseket
A politika végrehajtásában megosztott felelősség érvényesül
A tagállamoknak konzultálniuk kell egymással mielőtt a nemzetközi szinten lépnek valamit.

A tagállamok között kölcsönös

(3) Az egyéb határozatokról értesíteni kell a címzettjeiket, és azok az értesítéssel lépnek hatályba.

II. fejezet – Különös rendelkezések

I-39. cikk: A közös kül- és biztonságpolitika végrehajtására vonatkozó külön rendelkezések

(1) Az Európai Unió közös kül- és biztonságpolitikát folytat, amely a tagállamok közötti kölcsönös politikai szolidaritás továbbfejlesztésén, a közös érdekű ügyek azonosításán és a tagállamok fellépései közötti egyre növekvő fokú konvergencia megvalósításán alapul.

(2) Az Európai Tanács megállapítja az Unió stratégiai érdekeit és meghatározza az Unió közös kül- és biztonságpolitikájának célkitűzéseit. E politikát az Európai Tanács által meghatározott stratégiai iránymutatások alapján és a III. részben megállapított részletes szabályoknak megfelelően a Miniszterek Tanácsa alakítja.

(3) Az Európai Tanács és a Miniszterek Tanácsa meghozza a szükséges európai határozatokat.

(4) A közös kül- és biztonságpolitikát az Unió külügyminisztere és a tagállamok hajtják végre nemzeti és uniós erőforrások felhasználásával.

(5) Az Európai Tanácson és a Miniszterek Tanácsán belül a tagállamok minden általános érdekű kül- és biztonságpolitikai kérdéstről egyeztetnek egymással annak érdekében, hogy a kérdés vonatkozásában közös megközelítést alakítsanak ki. A tagállamoknak az Unió érdekeit érintő bármely nemzetközi szintű fellépés vagy kötelezettségvállalás megtétele előtt egyeztetniük kell a többi tagállammal a Miniszterek Tanácsában vagy az Európai Tanácsban. A tagállamok, egy irányba mutató fellépésük útján, biztosítják, hogy az Unió képes legyen érdekeinek és értékeinek nemzetközi szinten való érvényesítésére. A tagállamok az

*szolidaritásra van
szükség*

*Az Európai Parlamentet
informálni kell és
konzultálni kell vele.*

*A határozatokat
egyhangúan hozzák, de
az alkotmány III.
fejezete tartalmaz olyan
eseteket is, amikor
döntés minősített
többséggel is hozható.*

*A kezdeményezési jog a
tagállamok és az EU-
külügyminiszter
kezében van.*

*Törvények és
kerettörvények kül- és
biztonságpolitikai célok
megvalósítására nem
alkalmazhatók*

*A miniszterelnökök,
egyhangú
határozatukkal, a
döntési mechanizmust
minősített többségi
döntésre
változtathatják.*

Védelmi politika

*Hadműveleti képesség,
katonai és polgári erők*

*Az EU-n kívül
békefenntartó,
konfliktusmegelőző és a
nemzetközi biztonságot
erősítő célokra
használható*

*Az Unió a nemzeti
katonai erőkre fog*

egymás iránti kölcsönös szolidaritás szellemében kötelesek eljárni.

(6) Az Európai Parlamenttel rendszeresen konzultálni kell a közös kül- és biztonságpolitika főbb vonatkozásairól és alapvető választási lehetőségeiről, és folyamatosan tájékoztatni kell annak alakulásáról.

(7) A közös kül- és biztonságpolitikára vonatkozó európai határozatok elfogadásakor az Európai Tanács és a Miniszterek Tanácsa, a III. részben megállapított eltérő esetek kivételével, egyhangúlag köteles eljárni. Az Európai Tanács, illetve a Miniszterek Tanácsa valamely tagállam, az Unió külügyminisztere, illetve a külügyminiszternek a Bizottság által támogatott javaslata alapján jár el. Európai törvényeket és kerettörvényeket nem fogadhatnak el.

(8) Az Európai Tanács egyhangúlag úgy határozhat, hogy a Miniszterek Tanácsa a III. részben említettektől eltérő esetekben minősített többséggel is eljárhat.

I-40. cikk: A közös biztonság- és védelmi politika végrehajtására vonatkozó külön rendelkezések

(1) A közös biztonság- és védelmi politika a közös kül- és biztonságpolitika szerves része. E politika, polgári és katonai eszközökre támaszkodva az Uniót műveleti képességgel látja el. Az Unió ezeket az eszközöket az Egyesült Nemzetek Alapokmányának alapelveivel összhangban igénybe veheti az Unión kívüli békefenntartó, konfliktusmegelőző és a nemzetközi biztonságot erősítő küldetéseiben. E feladatok végrehajtása a tagállamok által rendelkezésre bocsátott képességeken alapul.

támaszkodni

A közös védelmi politikáról egyhangúlag kell dönten

Bizonyos tagállamok egyedi védelmi politikáját az Unió tekintetbe veszi

NATO

A közös védelmi politika keretében a tagállamok kötelesek katonai eszközöket bocsátani az Unió rendelkezésére

Európai Fegyverkezési és Stratégiai Kutatások Ügynöksége

Védelmi kérdésekben egyhangúlag kell a döntéseket meghozni.

Országok egy csoportja is végrehajthatja az Unió védelmi politikáját

Egyes országok között szorosabb katonai együttműködés is

(2) A közös biztonság- és védelmi politika magában foglalja egy közös uniós védelmi politikai fokozatos kialakítását. Ez, amennyiben az Európai Tanács egyhangúlag úgy határoz, közös védelemhez vezet. Ebben az esetben az Európai Tanács a tagállamoknak ajánlja egy ilyen határozatnak az alkotmányos követelményeiknek megfelelő elfogadását.

Az Unió e cikk szerinti politikája nem érinti az egyes tagállamok biztonság- és védelmi politikájának egyedi jellegét, tiszteletben tartja azoknak a tagállamoknak az Észak-atlanti Szerződés alapján vállalt kötelezettségeit, amelyek közös védelmüket az Észak-atlanti Szerződés Szervezetében látják megvalósítottak, és összeegyeztethető az annak keretében meghatározott közös biztonság- és védelmi politikával.

(3) A tagállamok a Miniszterek Tanácsa által meghatározott célkitűzések megvalósításához való hozzájárulásként a közös biztonság- és védelmi politika végrehajtásához polgári és katonai képességeket bocsátanak az Unió rendelkezésére. Azok a tagállamok, amelyek közösen többnemzetiségű erőket állítanak fel, ezeket az erőket szintén a közös biztonság- és védelmi politika rendelkezésére bocsáthatják.

A tagállamok vállalják, hogy katonai képességeiket fokozatosan javítják. Létrejön egy Európai Fegyverkezési, Kutatási és Katonai Képességfejlesztési Ügynökség, amelynek feladata a műveleti igények megállapítása, az ezen igények kielégítését szolgáló intézkedések támogatása, és amely hozzájárul a védelmi szektor ipari és technológiai alapjainak erősítéséhez szükséges intézkedések meghatározásához és –adott esetben –végrehajtásához, részt vesz egy európai fegyverkezési és képességfejlesztési politika meghatározásában, valamint segíti a Miniszterek Tanácsát a katonai képességek értékelésében és javításában.

(4) A közös biztonság- és védelmi politika végrehajtására irányuló európai határozatokat, ideértve az e cikkben említett küldetések megindítására vonatkozó határozatokat is, a Miniszterek Tanácsa fogadja el egyhangúlag, az Unió külügyminiszterének vagy egy tagállamnak a javaslata alapján. Az Unió külügyminisztere, adott esetben a Bizottsággal közösen, nemzeti erőforrások és uniós eszközök felhasználását egyaránt indítványozhatja.

(5) A Miniszterek Tanácsa az Unió értékeinek védelme és érdekeinek érvényesítése céljából egyes feladatoknak az Unió keretében történő végrehajtásával a tagállamok egy csoportját is megbízhatja. Az ilyen feladatok végrehajtására III-206. cikket kell alkalmazni.

(6) Azok a magasabb követelményeket kielégítő katonai képességekkel rendelkező tagállamok, amelyek a fokozottabb követelményeket támaztó küldetésekre tekintettel ezen a területen egymással szemben szigorúbb

lehetséges, az Unió által nyújtott kereteken belül

A közösségi védelmi politika kialakulásáig a fokozott együttműködés keretében szorosabb védelmi együttműködés

Szolidaritási klauzula a fokozott együttműködésben részt vevő országok számára. Automatikus közös katonai reagálás, a NYEU egyezmény 5. cikkelye alapján.

Az EP-t informálni kell és konzultálni kell vele.

Igazság- és belügyek

*A szabadság, biztonság és igazságosság térsége létrehozásának eszközei:
- törvények elfogadása
- a jogi határozatok kölcsönös elfogadása
- az „összes” hatóság együttműködése a nemzetközi biztonság érdekében*

Az Europol és Eurojust politikai ellenőrzésébe a nemzeti parlamenteket be kell vonni.

kötelezettségeket vállaltak, az Unió keretein belül strukturált együttműködést alakítanak ki. Az ilyen együttműködésre az III-208. cikket kell alkalmazni.

(7) Amíg az Európai Tanács az e cikk (2) bekezdése szerinti döntését meg nem hozza, az Unió keretén belül a kölcsönös védelem vonatkozásában szorosabb együttműködést hoznak létre. Ennek az együttműködésnek az értelmében az ebben az együttműködésben részt vevőtagállamok valamelyikének területe elleni fegyveres támadás esetén a többi részt vevőállam az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 51. cikkével összhangban minden hatalmában álló katonai vagy egyéb segítséget és támogatást megad ennek az államnak. A kölcsönös védelemre vonatkozó szorosabb együttműködés megvalósítása során a részt vevőtagállamok szorosan együttműködnek az Észak-atlanti Szerződés Szervezetével. Az ebben az együttműködésben való részvételre és annak működésére vonatkozó részletes szabályokat, valamint a együttműködésre vonatkozó döntéshozatali eljárásokat a III-209. cikk állapítja meg.

(8) Az Európai Parlamenttel rendszeresen konzultálni kell a közös biztonság- és védelmi politika főbb vonatkozásairól és alapvető választási lehetőségeiről, valamint folyamatosan tájékoztatni kell annak alakulásáról.

I-41. cikk: A szabadság, biztonság és a jog érvényesülésének térségére vonatkozó külön rendelkezések

(1) Az Unió egy a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térséget hoz létre a következőeszközök révén:

amennyiben szükséges, európai törvények és kerettörvények elfogadása a III. részben felsorolt területeken a nemzeti jogszabályok közelítésére;

a tagállamok illetékes hatóságai közötti kölcsönös bizalom erősítése, különösen a bírósági és bíróságon kívüli határozatok kölcsönös elismerésének alapján;

operatív együttműködés a tagállamok hatáskörrel rendelkező hatóságai, köztük a tagállamok rendőrségei, vámhatóságai és a bűncselekmények megelőzésével és felderítésével foglalkozó egyéb szakszolgálatok között.

(2) A szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térsége keretében a nemzeti parlamentek részt vehetnek a III-156. cikke szerinti értékelő eljárásokban, és a nemzeti parlamenteket a III-169. cikkel, illetve a III-172. cikkel összhangban be kell vonni az Europol politikai ellenőrzésébe, valamint az Eurojust tevékenységének értékelésébe.

A rendőrségi és igazságügyi együttműködésben a tagállamoknak, csakúgy mint a Bizottságnak kezdeményezési joga van.

Terrorizmus elleni klauzula

A tagállamoknak és az Uniónak együttesen kell fellépniük a terrorizmus és a katasztrófákkal szemben

- *Megelőzés*

- *Védelem*

- *Segítség:*

= *terrorizmus ellen*

= *katasztrófák ellen*

(3) A büntetőügyekben folytatott rendőrségi és igazságügyi együttműködés területén a tagállamoknak a III-160. cikknek megfelelően jogalkotás-kezdeményezési joguk van.

I-42. cikk: Szolidaritási klauzula

(1) Amennyiben egy tagállamot terrortámadás ér, illetve ha természeti vagy ember okozta katasztrófa áldozatává válik, az Unió és tagállamai a szolidaritás szellemében együttesen lépnek föl. Az Unió minden rendelkezésére álló eszközt, ideértve a tagállamok által rendelkezésre bocsátott katonai erőforrásokat is, mozgósít annak érdekében, hogy:

(a)

megelőzze a terrorista fenyegetést a tagállamok területén;

megvédje a demokratikus intézményeket és a polgári lakosságot mindenfajta terrortámadástól;

terrortámadás esetén egy tagállamnak, a tagállam politikai szerveinek kérésére, a területén segítséget nyújtson;

(b)

katasztrófa esetén egy tagállamnak, a tagállam politikai szerveinek kérésére, a területén segítséget nyújtson.

(2) Az e rendelkezés végrehajtására vonatkozó részletes szabályokat a III-226. cikk tartalmazza.

III. fejezet – Megerősített együttműködés

I-43. cikk: Megerősített együttműködés

Fokozott

együttműködés

Olyan területeken hozható létre, ahol az Uniónak nincs kizárólagos hatásköre

Az Unió intézményei a fokozott együttműködés céljára felhasználhatók

Elő kell segítenie az Unió további integrációját

A fokozott együttműködés, csak akkor ha a cél az Unió eszközeivel nem érhető el.

A tagállamok 1/3-ának részt kell vennie A döntéshozatalban csak a fokozott együttműködést végrehajtó államok vehetnek részt

A minősített többség megállapításánál csak a résztvevő államok számítanak

A minősített többség a résztvevő államok 2/3-a, amely népességük 60%-át is reprezentálja, olyan esetekben, amikor az alkotmány nem követeli meg, hogy a Tanács csak a Bizottság, vagy a külügyminiszter javaslatára cselekedhet

(1) Azok a tagállamok, amelyek az Unió nem kizárólagos hatáskörébe tartozó területeken egymás között megerősített együttműködést kívánnak létrehozni, az cikkben és a III- 318–III- 325 cikkben megállapított korlátokon belül és az ott megállapított szabályokkal összhangban igénybe vehetik az Unió intézményeit, és az Alkotmány megfelelő rendelkezéseinek alkalmazásával gyakorolhatják ezeket a hatásköröket.

A megerősített együttműködésnek az Unió célkitűzései megvalósításának előmozdítására, érdekeinek védelmére és az integráció folyamatának megerősítésére kell irányulnia. Az ilyen együttműködés a III-321. cikkel összhangban létrehozásakor és azt követően bármikor valamennyi tagállam számára nyitva áll.

(2) A megerősített együttműködés folytatására vonatkozó felhatalmazást a Miniszterek Tanácsa végső esetben, akkor adhatja meg, ha a Miniszterek Tanácsában megállapítást nyert, hogy az együttműködés célkitűzései az Unió egésze által ésszerű határidőn belül nem érhetőek el, és ha abban legalább a tagállamok egyharmada részt vesz. Ennek során a Miniszterek Tanácsa a III-322. cikkben megállapított eljárás szerint jár el.

(3) A jogi aktusok elfogadásában a Miniszterek Tanácsának csak a megerősített együttműködésben részt vevő tagállamokat képviselő tagjai vehetnek részt. Mindazonáltal a Miniszterek Tanácsának tanácskozásain valamennyi tagállam részt vehet.

Az egyhangúság eléréséhez csak a Miniszterek Tanácsa érintett tagjainak szavazatait kell figyelembe venni. A minősített többséghez a részt vevő tagállamok többségének egyben az e tagállamok népességének legalább három-ötödét képviselő szavazata szükséges.

Ha az Alkotmány nem írja elő, hogy az Európai Tanácsnak vagy a Miniszterek Tanácsának a Bizottság javaslata alapján kell határoznia, illetve ha a Miniszterek Tanácsa nem a külügyminiszter kezdeményezésére jár el, a minősített többséghez a részt vevő tagállamok kétharmadának egyben az e tagállamok népességének legalább három-ötödét képviselő szavazata szükséges.

(4) A megerősített együttműködés keretében elfogadott jogi aktusok csak

A döntések csak a részt vevő államok számára kötelezőek.

Egy országnak, ahhoz, hogy az Unióhoz csatlakozzék, nem kell elfogadnia a fokozott együttműködés keretében hozott döntéseket.

DEMOKRÁCIA AZ UNIÓBAN

Egyenlőség

Valamennyi EU polgár egyenlőségének elve

*A képviseleti demokrácia elve
Az EP közvetlenül reprezentálja az állampolgárokat, a Tanácsban lévő kormányok a nemzeti parlamenteknek felelősek, amelyek viszont az állampolgárokat képviselik*

*A döntéseket olyan nyíltan és az állampolgárokhoz annyira közel kell hozni, ahogyan az csak lehetséges
Az európai pártok egy európai tudat létrejöttét segítik elő*

A részvételi demokrácia elve

Az állampolgároknak

azokat a tagállamokat kötelezik, amelyek a megerősített együttműködésben részt vesznek. Az ilyen jogi aktusok nem részei az Unióhoz csatlakozni szándékozó országok által elfogadandó uniós vívmányoknak.

VI. CÍM: Az unió demokratikus működése

I-44. cikk: A demokratikus egyenlőség elve

Az Unió minden tevékenysége során tiszteletben tartja a polgárok közötti egyenlőség elvét. Az Unió intézményei valamennyi polgárt ugyanolyan figyelemben részesítik.

I-45. cikk: A képviseleti demokrácia elve

(1) Az Unió működése a képviseleti demokrácia elvén alapul.

(2) Az Unió szintjén a polgárok közvetlen képvisellete az Európai Parlamentben valósul meg. A tagállamokat képviselőt az Európai Tanácsban és a Miniszterek Tanácsában kormányaik látják el, maguk a kormányok pedig a polgárok által választott nemzeti parlamenteknek felelősek.

(3) Minden polgárnak joga ahhoz, hogy részt vegyen az Unió demokratikus életében. A döntéseket a lehető legnyilvánosabban és a polgárokhoz a lehetőlegközelebb eső szinten kell meghozni.

(4) Az európai szintű politikai pártok hozzájárulnak az európai politikai öntudat kialakításához és az uniós polgárok akaratának kinyilvánításához.

I-46. cikk: A részvételi demokrácia elve

(1) Az Unió intézményei a megfelelőeszközökkel biztosítják, hogy a

*joguk van ahhoz, hogy a választási lehetőségeket az Unió intézményeivel megvitassák
A civil társadalommal való dialógus csatornái*

A Bizottságnak valamennyi érdekelt féllel konzultálnia kell

*Állampolgári kezdeményezés:
- egymillió aláírás
- a Bizottságot javaslat benyújtására kérhetik
- de a Bizottság megtagadhatja azt*

Az Unió elismeri és segíti az autonóm társadalmi párbeszédet

Az ombudsman

*Az EP nevezi ki. Hozzá lehet fordulni a az Unió intézményeinek nem panaszokkal és feladata, hogy azokat kivizsgálja és jelentést tegyen róluk
Átláthatóság*

“annyira nyíltan amennyire csak lehetséges”

*A Tanácsnak és az EP-nek nyíltan kell üléseznie
(Ez nem érvényes arra a számos*

polgárok és az érdekképviselői szervezetek az Unió bármely tevékenységéről véleményt nyilváníthatnak és azokat nyilvánosan megvitathassák.

(2) Az Unió intézményei az érdekképviselői szervezetekkel és a civil társadalommal nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet tartanak fenn.

(3) A Bizottság, annak érdekében, hogy biztosítsa az Unió fellépéseinek koherenciáját és átláthatóságát, az érintett felekkel széles körű előzetes konzultációkat folytat.

(4) Jelentős számú, de legalább egymillió, az Unió jelentős számú tagállamából való polgár felhívhatja a Bizottságot arra, hogy terjesszen elő megfelelő javaslatokat azokban az ügyekben, amelyekben a polgárok megítélése szerint ezen Alkotmány végrehajtásához uniós jogi aktus elfogadására van szükség. Az ilyen polgári kezdeményezésekre alkalmazandó külön eljárásokra és feltételekre vonatkozó rendelkezéseket európai törvényben kell megállapítani.

I-47. cikk: A szociális partnerek és az önálló szociális párbeszéd

Az Európai Unió az egyes nemzeti rendszerek különbözőségeinek figyelembevételével elismeri és támogatja a szociális partnerek uniós szintű szerepvállalását; önállóságuk tiszteletben tartása mellett elősegíti a szociális partnerek közötti párbeszédet.

I-48. cikk: Az európai ombudsman

Az Európai Parlament által kinevezett ombudsman átveszi és kivizsgálja az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságokra vonatkozó panaszokat és erről jelentést készít. Feladatainak ellátása során az ombudsman teljes mértékben független.

I-49. cikk: Az uniós intézmények munkájának átláthatósága

(1) A jó kormányzás előmozdítása és a civil társadalom részvételének biztosítása céljából az Unió intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei munkájuk során a nyitottság elvének lehető legnagyobb mértékű tiszteletben tartásával járnak el.

(2) Az Európai Parlament ülései nyilvánosak; a Miniszterek Tanácsának ülései, amikor azokon jogalkotási aktusra irányuló javaslatot vitatnak meg vagy fogadnak el, szintén nyilvánosak.

*munkacsoportra, ahol a
tényleges
törvényalkotás folyik)
A dokumentumokhoz
való hozzáférés joga...*

*... miután már az EP és
a Tanács határozott
(Egy módosító javaslat
a Konvent több, mint
200 tagjának
aláírásával azt
képviselte, hogy a
nyitottság legyen az
automatikus szabály,
hacsak az adott
intézményben 2/3-os
többséggel másképp
nem döntenek)
Minden testület a fenti
keretek között maga
állapítja meg saját
szabályait*

Személyes adatok

*A személyes adatok
védelme
A személyes adatok
kezelését egy független
testületnek kell
ellenőriznie*

Egyházak

*Az EU elismeri a
nemzeti törvények
szerinti helyzetet
(Az alkotmány nem
enged meg különbséget
tenni mondjuk
keresztények,*

(3) A III. részben meghatározott feltételekkel bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult hozzáférni az Unió intézményeinek, szerveinek, hivatalainak vagy ügynökségeinek dokumentumaihoz, függetlenül azok formájától.

(4) Az e dokumentumokhoz való hozzáférési jog általános elveit és köz- vagy magánérdeken alapuló korlátozásait meghatározó szabályokat európai törvényben kell megállapítani.

(5) A (4) bekezdésben említett európai törvénnyel összhangban a (3) bekezdésben említett minden intézmény, szerv, hivatal és ügynökség saját eljárási szabályzatában rögzíti a dokumentumaihoz való hozzáférésre vonatkozó különös rendelkezéseket.

I-50. cikk: A személyes adatok védelme

(1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.

(2) A természetes személyeknek az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek által, illetve az uniós jog alkalmazási körébe tartozó tevékenységeik során a tagállamok által végzett személyes adatkezelés tekintetében történő védelmére, valamint az ilyen adatok szabad áramlására vonatkozó szabályokat európai törvényben kell megállapítani. E szabályok tiszteletben tartását független hatóság ellenőrzi.

I-51. cikk: Az egyházak és világnézeti szervezetek jogállása

(1) Az Unió tiszteletben tartja és nem sérti az egyházak és vallási szervezetek vagy közösségek nemzeti jog szerinti jogállását a tagállamokban.

muzulmánok és ateisták között)

Az EU párbeszéde az egyházakkal

KÖLTSÉGVETÉS

Az EU költségvetése

Az Unió költségvetésének minden bevételt és kiadást magában kell foglalnia

A költségvetésnek kiegyensúlyozottnak kell lennie

A költségvetés elfogadásának szabályait a III. rész tartalmazza

A kiadások megkövetelik, hogy pénz álljon rendelkezésére, de egyben azt is, hogy a kiadásokról törvény rendelkezzen.

Az Uniónak biztosnak kell lennie abban, hogy saját forrásaiból finanszírozni tudja elfogadott céljait.

A megalapozott pénzügyi gazdálkodás elve

(2) Az Unió ugyanígy tiszteletben tartja a világnézeti szervezetek jogállását.

(3) Elismerve identitásukat és különleges hozzájárulásukat, az Unió nyílt, átlátható és rendszeres párbeszédet tart fenn ezekkel az egyházakkal és szervezetekkel.

VII. CÍM: Az unió pénzügyei

I-52. cikk: Költségvetési és pénzügyi alapelvek

(1) A III. részben foglalt rendelkezésekkel összhangban az Unió valamennyi bevételi és kiadási tételét elő kell irányozni az egyes pénzügyi évekre vonatkozóan és fel kell tüntetni a költségvetésben.

(2) A költségvetés bevételeinek és kiadásainak egyensúlyban kell lenniük.

(3) A költségvetésben feltüntetett kiadásokat a III-314. cikkben említett európai törvénnyel összhangban egy pénzügyi évre hagyják jóvá.

(4) A költségvetésben feltüntetett kiadások végrehajtásának előfeltétele az Unió fellépésének és a kiadások III-314. cikk szerinti végrehajtásának jogalapot biztosító kötelező erejű jogi aktus elfogadása. Ennek a jogi aktusnak európai törvénynek, európai kerettörvénynek, európai rendeletnek vagy európai határozatnak kell lennie.

(5) A költségvetési fegyelem biztosítása érdekében az Unió, amennyiben egy jogi aktus jelentős hatást gyakorolhat a költségvetésre, azt nem fogadhatja el mindaddig, amíg nem biztosítja, hogy a javaslat vagy az intézkedés az Unió saját forrásainak, valamint az I-54. cikkben említett többéves pénzügyi keretnek a határain belül finanszírozható.

(6) Az Unió költségvetését a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveinek tiszteletben tartásával kell végrehajtani. A tagállamok és az Unió együttműködnek egymással annak érdekében, hogy biztosítsák a költségvetési előirányzatoknak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveivel összhangban történő felhasználását.

*Szabályok a családok
elkerülésére*

*Az Uniónak elegendő
erőforrás kell, hogy a
rendelkezésére álljon,
hogy céljait elérje
Csak saját
erőforrásokból
finanszírozhat
Az Unió erőforrásait és
a költségvetés tételeit
törvény kell, hogy
meghatározza. A
törvényt a
tagállamoknak jóvá kell
hagyniuk.
A részletes szabályokról
– az EP egyetértésével
– minősített többséggel
a Tanács dönt.*

*A több évre szóló
pénzügyi
előirányzatnak minden
kiadási kategóriára
meg kell határozni az
éves maximumot.
A költségvetésről az EP
egyetértését követően a
Tanács dönt. Az EP
egyszerű többséggel
hagyja jóvá a
költségvetést.
Az éves költségvetésnek
illeszkednie kell a
többéves
előirányzathoz.
Az első több évre szóló
költségvetést a
Tanácsnak
egyhangúsággal kell
elfogadnia.*

(7) Az Unió és a tagállamok a III-317. cikk rendelkezéseivel összhangban küzdenek a család és a Közösség pénzügyi érdekeit sértő minden egyéb jogellenes tevékenység ellen.

I-53. cikk: Az Unió forrásai

(1) Az Unió gondoskodik a céljai eléréséhez és politikai folytatásához szükséges eszközökről.

(2) Az egyéb bevételek sérelme nélkül, a költségvetést teljes egészében saját forrásokból kell finanszírozni.

(3) Az Unió saját forrásainak felsőhatárát a Miniszterek Tanácsa által elfogadott európai törvényben kell megállapítani, amely új forrástípusokat teremthet, vagy egyes meglévő forrástípusokat megszüntethet. Ez a törvény csak azt követően léphet hatályba, hogy a tagállamok saját alkotmányos követelményeiknek megfelelően jóváhagyták. A Miniszterek Tanácsa, az Európai Parlamenttel folytatott konzultációt követően, egyhangúlag jár el.

(4) Az Unió saját forrásaira vonatkozó részletes szabályokat a Miniszterek Tanácsa által elfogadott európai törvény állapítja meg. A Miniszterek Tanácsa a Parlament egyetértését követően határoz.

I-54. cikk: Többéves pénzügyi keret

(1) A többéves pénzügyi keret biztosítja, hogy az Unió kiadásai rendezett módon, a saját források határain belül alakuljanak. A többéves pénzügyi keretben a III-304. cikkel összhangban kiadási csoportonként meg kell határozni az éves kötelezettségvállalási előirányzatok felsőhatárát.

(2) A többéves pénzügyi keretet a Miniszterek Tanácsa által elfogadott európai törvényben kell meghatározni. A Miniszterek Tanácsa az Európai Parlament tagjai többségével elfogadott egyetértését követően határoz.

(3) Az Unió éves költségvetésének összhangban kell lennie a többéves pénzügyi kerettel.

(4) A Miniszterek Tanácsa az Alkotmány hatálybalépését követő első többéves pénzügyi keret elfogadásáról egyhangúlag határoz.

Az Unió költségvetését az EP és a Tanács határozza meg.

AZ UNIÓ SZOMSZÉDAI

A szomszédos államok irányába folytatandó politika

*EU megállapodások a szomszédos országokkal
- kölcsönös jogok és kötelezettségek
- közös tevékenység
- rendszeres konzultációk*
TAGSÁG AZ UNIÓBAN

A tagság követelményei

Az 2. cikkelyben megfogalmazott értékek elfogadása

*- kezdeményezni a Tanácsnál
- tájékoztatni az EP-t és a nemzeti parlamenteket*

A Tanács egyhangú döntése és a tagállamok jóváhagyása szükséges

A jogok felfüggesztése

a Tanács 4/5-ös többséggel úgy határozhat, hogy egy

I-55. cikk: Az Unió költségvetése

Az Európai Parlament és a Miniszterek Tanácsa, a Bizottság javaslata alapján, a III-306. cikkben megállapított szabályokkal összhangban elfogadja az Unió éves költségvetését meghatározó európai törvényt.

VIII. CÍM: Az unió és közvetlen környezete

I-56. cikk: Az Unió és közvetlen környezete

(1) Az Unió a vele szomszédos államokkal különleges kapcsolatokat épít ki a jólét és a jószomszédi viszonyok egy olyan térségének a létrehozása céljából, amely az Unió értékeire épül, és amelyet az együttműködésen alapuló szoros és békés kapcsolatok jellemeznek.

(2) Ennek érdekében az Unió az érintett országokkal a III-222. cikkel összhangban külön megállapodásokat köthet és hajthat végre. Ezek a megállapodások kölcsönös jogokat és kötelezettségeket állapíthatnak meg, és közös fellépések lehetőségéről rendelkezhetnek. E megállapodások végrehajtásáról rendszeres egyeztetéseket kell folytatni.

IX. CÍM: Uniós tagság

I-57. cikk:

Az Unióhoz való csatlakozás feltételei és az arra irányuló eljárás

(1) Az Unió minden olyan európai állam előtt nyitva áll, amely tiszteletben tartja az I-2. cikkben említett értékeket, és elkötelezett azok közös érvényesítése mellett.

(2) Bármely európai állam, amely az Unió tagjává kíván válni, erre irányuló kérelemmel fordulhat a Miniszterek Tanácsához. A kérelemről értesíteni kell az Európai Parlamentet és a tagállamok nemzeti parlamentjeit. A Miniszterek Tanácsa a Bizottsággal folytatott konzultációt és az Európai Parlament egyetértését követően egyhangúlag határoz. A felvétel feltételeit és részletes szabályait a tagállamok és a felvételét kérő állam közötti megállapodás rendezzi. Ezt a megállapodást alkotmányos követelményeinek megfelelően valamennyi szerződőállamnak meg kell erősítenie.

I-58. cikk: Az uniós tagsági jogok felfüggesztése

(1) A Miniszterek Tanácsa, a tagállamok egyharmada, az Európai Parlament vagy a Bizottság indokolással ellátott javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően, tagjainak négyötödös

*tagállam megsérti az
Unió értékeit*

többségével elfogadott európai határozatban megállapíthatja, hogy fennáll az egyértelműveszélye annak, hogy egy tagállam súlyosan megsérti az I-2. cikkben említett értékeket. Mielőtt ilyen megállapítást tenne, a Miniszterek Tanácsa meghallgatja a kérdéses tagállamot, és részére –ugyanezen eljárásnak megfelelően –ajánlásokat tehet.

*rendszeres
felülvizsgálat*

A Miniszterek Tanácsa rendszeresen ellenőrzi, hogy azok az okok, amelyek alapján ilyen megállapítást tett, továbbra is fennállnak-e.

*Az Európai Tanács
egyhangúlag dönthet
arról, hogy egy
tagállam állandóan és
súlyosan megsérti az
Unió törvényeit. Az EP
egyetértése szükséges
A Tanács minősített
többséggel
felfüggesztheti egy
tagállam bizonyos
jogait, beleértve a
szavazati jogot*

(2) A tagállamok egyharmada vagy a Bizottság javaslata alapján és az Európai Parlament egyetértését követően az Európai Tanács, miután az érintett tagállam kormányát felkérte észrevételei benyújtására, egyhangúlag elfogadott európai határozatban megállapíthatja, hogy a tagállam súlyosan és tartósan megsérti az I-2. cikkben említett értékeket.

*A kötelezettségek
azonban még ebben az
esetben is érvényesek a
kérdéses tagállamra.
A felfüggesztést
minősített többséggel
lehet visszavonni*

(3) A (2) bekezdés szerinti megállapítás esetén a Miniszterek Tanácsa minősített többséggel elfogadott európai határozattal felfüggesztheti az érintett tagállamnak az e szerződés alkalmazásából származó egyes jogait, köztük az e tagállam kormányának képviselőjét a Miniszterek Tanácsában megillető szavazati jogokat. Ebben az esetben a Miniszterek Tanácsa figyelembe veszi az ilyen felfüggesztésnek a természetes és jogi személyek jogait és kötelezettségeit érintő lehetséges következményeit.

Az érintett tagállam Alkotmány szerinti kötelezettségei minden esetben továbbra is kötik ezt az államot.

*A kérdéses tagállam
szavazatai ez esetben
nem számítanak*

(4) A Miniszterek Tanácsa a későbbiekben minősített többséggel újabb európai határozatot fogadhat el, amelyben a (3) bekezdés alapján hozott intézkedéseket megváltoztatja vagy visszavonja, amennyiben az elrendelésükhöz vezetőkörülményekben változás következett be.

*Más államoknak a
döntéstől való
tartózkodása a
felfüggesztést nem
akadályozhatja meg
Az EP egyetértése 2/3
többséget és a
képviselők abszolút
többségét igényli*

(5) Ennek a cikknek az alkalmazásában a Miniszterek Tanácsa az érintett tagállam szavazatát figyelmen kívül hagyva jár el. A személyesen jelenlévő vagy képviselt tagok tartózkodása nem akadályozza a (2) bekezdésben említett határozatok elfogadásának.

Ezt a bekezdést a szavazati jogok (3) bekezdés szerinti felfüggesztése esetén is alkalmazni kell.

(6) Az (1) és (2) bekezdés alkalmazásakor az Európai Parlament a leadott szavazatoknak az egyben a tagok többségét is kitevő kétharmados többségével dönt.

Önkéntes kilépés

*Bármely tagállam
kiléphet az Unióból*

*Megállapodás a
kilépésről a Tanács és a
tagállam között*

*- a Tanácsban
minősített többségre és
az EP egyetértésére van
szükség*

*- a kilépő ország nem
vehet részt a Tanács öt
érintő megbeszélésein*

*Egy tagállam 2 év után
akkor is kiléphet, ha
nem ért el egyességet a
Tanáccsal*

*Visszalépni úgy tud,
mint egy újbólépő*

I-59. cikk: Önkéntes kilépés az Unióból

(1) Saját alkotmányos követelményeivel összhangban a tagállamok bármelyike úgy határozhat, hogy kilép az Európai Unióból.

(2) A kilépést elhatározó tagállam szándékát bejelenti az Európai Tanácsnak, amely ezt a bejelentést megvizsgálja. Az Európai Tanács által adott iránymutatások alapján az Unió tárgyalást folytat és megállapodást köt ezzel az állammal, amelyben az érintett államnak az Unióval való jövőbeli kapcsolataira tekintettel meghatározzák az illető állam kilépésének részletes szabályait. Ezt a megállapodást az Unió részéről a Miniszterek Tanácsa köti meg minősített többséggel eljárva, az Európai Parlament egyetértését követően.

A kilépőtagállam képviselője az Európai Tanács, illetve a Miniszterek Tanácsának rá vonatkozó tanácskozásain és a rá vonatkozó határozatok meghozatalában nem vehet részt.

(3) A kilépésről rendelkező megállapodás hatálybalépésének időpontjától, illetve ennek hiányában a (2) bekezdésben említett bejelentéstől számított két év elteltével ez az Alkotmány a kilépőállamra többé nem alkalmazható, kivéve ha az Európai Tanács az érintett tagállammal egyetértésben ennek a határidőnek a meghosszabbításáról határoz.

(4) Amennyiben az az állam, amely korábban kilépett az Unióból, később újra felvételét kéri, a kérelemre az I-57. cikkben megállapított eljárást kell alkalmazni.

II. RÉSZ

Az Unió Alapjogi Chartája

PREAMBULUM

Az Unió értékei és céljai

Európa népei, az egymás közötti egyre szorosabb egység létrehozása során úgy döntöttek, hogy osztoznak a közös értékeken alapuló békés jövőben.

Szellemi és erkölcsi öröksége tudatában az Unió az emberi méltóság, a szabadság, az egyenlőség és a szolidaritás oszthatatlan és egyetemes értékein alapul, a demokrácia és a jogállamiság elveire támaszkodik. Tevékenysége középpontjába az egyént állítja, létrehozva az uniós polgárság intézményét és megteremtve a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségét.

Az Unió hozzájárul e közös értékek megőrzéséhez és továbbfejlesztéséhez, miközben tiszteletben tartja az európai népek kultúrájának és hagyományainak sokféleségét, a tagállamok nemzeti identitását és központi, regionális és helyi közhatalmi szervezetét; a kiegyensúlyozott és fenntartható fejlődés előmozdítására törekszik és biztosítja a személyek, az áruk, a szolgáltatások és a tőke szabad mozgását, valamint a letelepedés szabadságát.

A cél az alapvető jogok védelmének kiterjesztése

Ennek érdekében a társadalmi változások, a társadalmi haladás, a tudományos és technológiai fejlődés fényében szükséges az alapvető jogok megerősítése e jogok chartában való kinyilvánítása útján.

E charta, kellőfigyelemmel az Unió hatásköreire és feladataira, valamint a szubszidiaritás elvére, megerősíti azokat a jogokat, amelyek különösen a tagállamok közös alkotmányos hagyományaiból és nemzetközi kötelezettségeiből, az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményből, a Közösség és az Európa Tanács által elfogadott szociális chartákból, valamint az Unió Bíróságának és az Emberi Jogok Európai Bíróságának esetjogából következnek.

E jogok gyakorlása együtt jár a más személyek, az emberi közösség és a jövőnemzedékek iránt viselt felelősséggel és kötelezettségekkel.

Az Unió ezért elismeri az alábbiakban kinyilvánított jogokat, szabadságokat és elveket.

I. CÍM: MÉLTÓSÁG

II-1. cikk: Emberi méltóság

Tiszteletben tartja és védi az emberi

Az emberi méltóság sérthetetlen. Tiszteletben kell tartani, és védelmezni kell.

méltóságot

Az élethez való jog
(Ellentmondásos
kérdés: beleértendő az
abortusz is?)

A halálbüntetés
elutasítása

Tisztelet a...

- fizikai és mentális
sérthetlenség
Az orvostudomány
terén:
- tájékoztatottság
- a fajhoz való tartozás
alapján való szelekció
tilalma
- az emberi test nem
lehet profitszerzés
tárgya
- tilos az emberi lények
klónozása

Tilos a kínzás és a
megalázó bánásmód

- tilos a
rabszolgamunka
- tilos a kényszermunka

- tilos az
emberkereskedelem
Jogok:

- biztonság és

II-2. cikk: Élethez való jog

(1) Minden embernek joga van az élethez.

(2) Senkit nem lehet halálra ítélni vagy kivégezni.

II-3. cikk: Személyi sérthetlenséghez való jog

(1) Mindenkinek joga van a testi és szellemi sérthetlenséghez.

(2) Az orvostudomány és a biológia területén különösen a következőket kell tiszteletben tartani:

- a) az érintett személy szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezése törvényben megállapított eljárásoknak megfelelően,
- b) az eugenikai, különösen a személyi kiválasztást célzó gyakorlat tilalma,
- c) az emberi test és részei hasznoszerzési célú felhasználásának tilalma,
- d) emberi lények szaporítási célú klónozásának tilalma.

II-4. cikk:

A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma

Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen vagy megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.

II-5. cikk: A rabszolgaság és kényszermunka tilalma

(1) Senkit nem lehet rabszolgaságban vagy szolgaságban tartani.

(2) Senkit nem lehet kényszermunkára vagy kötelezőmunkára igénybe venni.

(3) Tilos emberi lényekkel kereskedni.

II. CÍM: SZABADSÁGOK

II-6. cikk: Szabadsághoz és biztonsághoz való jog

Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

szabadság

- a magán- és családi élet tiszteletben tartása

- a személyes adatok védelme

- hozzáférés a saját személyt érintő adatokhoz

Független ellenőrzés

A házasságot a nemzeti törvények védik

Szabadság a következő területeken:

- gondolat

- lelkiismeret

- vallás

- katonai szolgálat lelkiismereti okokból történő megtagadása

Szólásszabadság és tájékozási jog:

- szólásszabadság

- tájékozási jog

- plurális média

- gyülekezési jog

II-7. cikk: A magán- és a családi élet tiszteletben tartása

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát és kapcsolattartását tiszteletben tartsák.

II-8. cikk: Személyes adatok védelme

(1) Mindenkinek joga van a rá vonatkozó személyes adatok védelméhez.

(2) Az ilyen adatokat csak tisztességesen és jóhiszeműen és meghatározott célokra, az érintett személy hozzájárulása alapján vagy valamilyen más, törvényben rögzített jogos okból lehet kezelni. Mindenkinek joga van ahhoz, hogy a róla gyűjtött adatokat megismerje, és joga van azokat kijavíttatni.

(3) E szabályok tiszteletben tartását független hatóság ellenőrzi.

II-9. cikk: Házasságkötéshez és családalapításhoz való jog

A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jogot az e jogok gyakorlását szabályozó nemzeti törvények szerint biztosítani kell.

II-10. cikk: Gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadság

(1) Mindenkinek joga van a gondolat-, lelkiismeret- és vallásszabadsághoz. Ez a jog magába foglalja a vallás vagy meggyőződés megváltoztatásának szabadságát, valamint a vallásnak vagy meggyőződésnek mind egyénileg, mind együttesen, mind a nyilvánosság előtt, mind a magánéletben istentisztelet, oktatás és szertartások végzése útján való kifejezésre juttatását.

(2) A katonai szolgálat lelkiismereti okból történő megtagadásához való jogot az e jog gyakorlását szabályozó nemzeti törvények szerint el kell ismerni.

II-11. cikk: Véleménynyilvánítás és tájékozódás szabadsága

(1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához. Ez a jog magában foglalja a véleményalkotás szabadságát és az információk és eszmék megismerésének és közlésének szabadságát országhatárokon túl és anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhatna.

(2) A tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét tiszteletben kell tartani.

II-12. cikk: Gyülekezés és egyesülés szabadsága

(1) Mindenkinek joga van a békés célú gyülekezés szabadságához és a

- társulási jog
- szervezkedési jog

Szabadság a következő területeken:

- művészetekben
- tudományban

- jog a művelődéshez

- ingyenes, amikor kötelező

A nemzeti törvények figyelembe vételével a szülőknek joguk van ahhoz, hogy gyermekeiket tetszésük szerint neveljék.

A munka szabadsága:

jog a munkához

szabad munkavállalás, vállalat alapítási, szolgáltatásnyújtási jog

3. országbeli munkavállalók ugyanazokat a jogokat élvezik a munkavállalás terén, mint az unió állampolgárai

A vállalkozás

másokkal való bármilyen szintű, különösen politikai, szakszervezeti és civil célú egyesüléshez, ami magában foglalja mindenkinek a jogát ahhoz, hogy érdekei védelmére szakszervezetet alapítson, vagy azokhoz csatlakozzon.

(2) Az uniós szintű politikai pártok hozzájárulnak az uniós polgárok politikai akaratának kinyilvánításához.

II-13. cikk: A művészeti és tudományos élet szabadsága

A művészet és a tudományos kutatás szabad. A tudományos élet szabadságot tiszteletben kell tartani.

II-14. cikk: Oktatáshoz való jog

(1) Mindenkinek joga van az oktatáshoz, valamint a szakképzésben és továbbképzésben való részvételhez.

(2) Ez a jog magában foglalja a kötelező oktatásban való ingyenes részvétel lehetőségét.

(3) Az e jogok és szabadságok gyakorlását szabályozó nemzeti jogszabályokkal összhangban tiszteletben kell tartani az oktatási intézmények a demokratikus elvek figyelembe vételével történő alapításának szabadságát, valamint a szülők azon jogát, hogy gyermekeik számára vallási, világnézeti vagy pedagógiai meggyőződésüknek megfelelő nevelést biztosítsanak.

II-15. cikk:

A foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog

(1) Mindenkinek joga van a munkavállaláshoz és szabadon választott vagy elfogadott foglalkozás gyakorlásához.

(2) Az uniós polgárokat az Unió bármely tagállamában megilleti a szabad álláskeresés, munkavállalás, letelepedés és szolgáltatásnyújtás joga.

(3) Harmadik országok azon állampolgárait, akik a tagállamok területén való munkavállalásra engedéllyel rendelkeznek, az uniós polgárokkal azonos munkafeltételek illetik meg.

II-16. cikk: A vállalkozás szabadsága

A vállalkozás szabadságát az uniós joggal, valamint a nemzeti

szabadsága

jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban el kell ismerni.

II-17. cikk: Tulajdonhoz való jog

Jog a javak birtoklásához és a felettük való rendelkezéshez

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogszerűen szerzett tulajdonát birtokolja, használja, azzal rendelkezzen, és örökül hagyja. Tulajdonától senkit nem lehet megfosztani, kivéve, ha ez közérdekből, törvényben előírt esetekben és feltételekkel, az ezáltal elszenvedett veszteségekért kellő időben fizetett méltányos összegű kártalanítás mellett történik. A tulajdon használatát, az általános érdek által szükségessé tett mértékben törvénnyel lehet szabályozni.

Csak megfelelő kompenzáció mellett lehet valaki javait (közérdekből) kisajátítani

A szellemi jogot védeni kell

(2) A szellemi tulajdon védelmet élvez.

Menedékjog:

II-18. cikk: Menedékjog

Az Unió tiszteletben tartja a menekültekre vonatkozó Genfi Egyezményt
Kiutasítás, kitelepítés és kiadatás

A menedékjogot a menekültek jogállásáról szóló 1951. július 28-i genfi egyezmény és az 1967. január 31-i jegyzőkönyv rendelkezéseivel, valamint az Alkotmánnyal összhangban biztosítani kell.

II-19. cikk:

Védelem a kitelepítéssel, kiutasítással és kiadatással szemben

- tilos a kollektív kitelepítés
- tilos a kiadatás halálbüntetés fenyegetése esetén

(1) Tilos a kollektív kiutasítás.
(2) Senki nem telepíthető ki, utasítható ki, vagy adható ki olyan államba, ahol súlyosan fenyegeti az a veszély, hogy halálra ítélik, kínozzák, vagy más embertelen bánásmódnak vagy büntetésnek vetik alá.

III. CÍM: EGYENLŐSÉG

Egyenlőség

II-20. cikk: Törvény előtti egyenlőség

A törvény előtt mindenki egyenlő.

II-21. cikk: A megkülönböztetés tilalma

Tilos a megkülönböztetés a következők alapján:
- nemek
- fajok
- bőrszín

(1) Tilos minden megkülönböztetés, így különösen a nem, faj, szín, etnikai vagy társadalmi származás, genetikai tulajdonság, nyelv, vallás vagy meggyőződés, politikai vagy más vélemény, nemzeti kisebbséghez tartozás, tulajdon, születés, fogyatékoság, kor vagy szexuális irányultság alapján történő megkülönböztetés.

- etnikai, vagy társadalmi származás
- genetikai jellemzők
- nyelv
- vallás, hitbeli meggyőződés
- politikai vélemény
- nemzeti kisebbség
- a tulajdon
- születés
- fogyatékoság
- kor
- szexuális orientáció
- nemzeti hovatartozás

A kulturális, vallási és nyelvi sokszínűség tiszteletben tartása

Nők és férfiak közötti egyenlőség
Az alulreprezentált nemek számára adható kedvezmény

A gyermekek védelme

A gyermekek szabadon kifejezhetik nézeteiket és ezt tiszteletben kell tartani

A gyermek érdeke a legfőbb cél

Kapcsolattartási jog mindkét szülővel

(2) Az Alkotmány alkalmazási körében és az abban foglalt különös rendelkezések sérelme nélkül tilos az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés.

II-22. cikk: Kulturális, vallási és nyelvi sokféleség

Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget.

II-23. cikk: Férfiak és nők közötti egyenlőség

A férfiak és nők közötti egyenlőséget minden területen, így a foglalkoztatás, a munkavégzés és a díjazás területén is biztosítani kell.

Az egyenlőség elve nem akadályozza, hogy az alacsonyabb arányban képviselt nem számára különleges előnyöket biztosító rendelkezéseket tartsanak fenn vagy hozzanak meg.

II-24. cikk: A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni az őket érintőügyekben.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölé álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az

érdekeivel ellentétes.

II-25. cikk: Az idősek jogai

Az idősek joga:
méltóságteljes élet és
függetlenség

Az Unió elismeri, és tiszteletben tartja az idősek jogát a méltó és önálló
élethez, a társadalmi és kulturális életben való részvételhez.

Fogyatékos személyek

II-26. cikk: A fogyatékossgal élőszemélyek beilleszkedése

A normális társadalmi
életbe való
beilleszkedés joga

Az Unió elismeri, és tiszteletben tartja a fogyatékossgal élőszemélyek
jogát ahhoz, hogy olyan intézkedéseket hozzanak rájuk nézve, amelyek célja
önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük és a közösség
életében való részvételük biztosítása.

Szolidaritás

IV. CÍM: SZOLIDARITÁS

Munkavállalók jogai

II-27. cikk:

A munkavállalók joga a vállalatnál a tájékoztatáshoz és konzultációhoz

Munkavállalók joga az
informálódáshoz és
konzultációhoz

A munkavállalók és képviselőik számára az uniós joggal és a nemzeti
jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban biztosítani kell a megfelelő
szintű és kellő időben történő tájékoztatást és konzultációt.

Kollektív tárgyalás

II-28. cikk: Kollektív tárgyaláshoz és fellépéshez való jog

Sztrájkjog

A munkavállalóknak és a munkaadóknak, illetőleg szervezeteiknek az uniós
joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban
joguk van arra, hogy megfelelő szinten kollektív tárgyalásokat folytassanak
és kollektív szerződéseket kössenek, valamint hogy érdeküközés esetén
érdekeik védelmében együttesen lépjenek fel, a sztrájkot is beleértve.

Munkaközvetítő
szolgáltatás ingyenes
igénybevételének joga
Indokolatlan elbocsátás

II-29. cikk: Munkaközvetítői szolgáltatások igénybevételéhez való jog

Mindenkinek joga van az ingyenes munkaközvetítői szolgáltatások
igénybevételéhez.

Védelem az
indokolatlan elbocsátás
ellen
Munkafeltételek

II-30. cikk: A indokolatlan elbocsátással szembeni védelem

Az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal
összhangban minden munkavállalónak joga van az indokolatlan
elbocsátással szembeni védelemhez.

Az egészség, biztonság
és méltóság biztosítása

II-31. cikk: Tisztességes és igazságos munkafeltételek

(1) Minden munkavállalónak joga van az egészségét, biztonságát és
méltóságát tiszteletben tartó munkafeltételekhez.

Pihenőidő és fizetett

(2) Minden munkavállalónak joga van a munkaidő felső határának

szabadság

korlátozásához, a napi és heti pihenőidőhöz, valamint az éves fizetett szabadsághoz.

Gyermekmunka

II-32. cikk:

A gyermekmunka tilalma és a fiatalok munkahelyi védelme

A foglalkoztathatóság alsó korhatára a kötelezően előírt minimális iskolaévek elvégzésének kora

Tilos a gyermekek foglalkoztatása. A foglalkoztatás alsó korhatára –a fiatalok számára kedvezőbb szabályok sérelme nélkül és korlátozott kivételekkel –nem lehet alacsonyabb, mint a tanköteles kor felsőhatára.

Gyermekek védelme a kizsákmányolással szemben

A fiatal munkavállalóknak életkoruknak megfelelő munkakörülményeket kell biztosítani, védeni kell őket a gazdasági kizsákmányolással szemben és minden olyan munkától, ami sértheti biztonságukat, egészségüket, fizikai, szellemi, erkölcsi és szociális fejlődésüket, vagy összeütközésbe kerülhet nevelésükkel, oktatásukkal.

II-33. cikk: Család és munka

Családvédelem

(1) A család jogi, gazdasági és szociális védelmet élvez.

- védelem a terhesség idején való elbocsátással szemben
- fizetett anyasági szabadság
- szabadság mindkét szülő számára születés, vagy örökbefogadás esetén

(2) A család és a munka összeegyeztetése érdekében mindenkinek joga van a védelemre a gyermekvállalással összefüggő okból történő elbocsátás ellen, valamint joga van a fizetett szülési és gyermeknevelési szabadságra, ha gyermeke születik, vagy gyermeket fogad örökbe.

II-34. cikk: Szociális biztonság és szociális segítség

A szociális rendszereknek az uniós törvények kereteket adnak

(1) Az Unió, az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlat által megállapított szabályokkal összhangban, elismeri és tiszteletben tartja a szociális biztonsági ellátásokra és szociális szolgáltatásokra való jogosultságot, amelyek védelmet nyújtanak anyaság, betegség, munkahelyi baleset, gondoskodásra utaltság vagy idős kor, továbbá a munkahely elvesztése esetén.

Jog a szociális biztonsághoz

(2) Az uniós joggal, valamint a nemzeti jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban az Európai Unión belül jogszerűen lakóhellyel rendelkező és tartózkodási helyét jogszerűen megváltoztató minden személy jogosult szociális biztonsági ellátásokra és szociális előnyökre.

Szociális és lakástámogatáshoz való jog azok részéről, akiknek nincs elég jövedelmük

(3) A társadalmi kirekesztés és a szegénység leküzdése érdekében az Unió az uniós jog, valamint a nemzeti jogszabályok és gyakorlat által lefektetett szabályokkal összhangban elismeri és tiszteletben tartja a jogot a tisztes megélhetést célzó szociális támogatásra és lakástámogatásra mindazok esetében, akik nem rendelkeznek az ehhez elégséges eszközökkel.

Az egészségügyi ellátáshoz való jog

Magas szintű egészségvédelem

II-35. cikk: Egészségvédelem

A nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban megállapított feltételek mellett mindenkinek joga van megelőző egészségügyi ellátás igénybe vételéhez, továbbá orvosi kezeléshez. Valamennyi uniós politika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét.

Közérdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférés az Unió törvények keretei között

II-36. cikk:

Általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az Unió, a nemzeti jogszabályokban és gyakorlatban foglaltak szerint és az Alkotmánnyal összhangban, elismeri és tiszteletben tartja az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokhoz való hozzáférést az Unió szociális és területi kohéziójának előmozdítása érdekében.

Környezet

A környezetvédelem magas szintje, de nem a „legmagasabb szintű” környezetvédelem

II-37. cikk: Környezetvédelem

A magas színvonalú környezetvédelmet és a környezet minőségének javítását integrálni kell az uniós politikákba, és a fenntartható fejlődés elvével összhangban biztosítani kell megvalósulásukat.

A fogyasztóvédelem magas szintje, de nem a „legmagasabb szintű” fogyasztóvédelem

II-38. cikk: Fogyasztóvédelem

Az Unió politikáiban biztosítani kell a fogyasztóvédelem magas szintjét.

Szavazási és jelöltségi jog az európai parlamenti választásokon, mindenki számára abban az országban, ahol él.
Közvetlen és titkos választás

V. CÍM: POLGÁRI JOGOK

II-39. cikk:

Aktív és passzív választójog az európai parlamenti választásokon

(1) Minden uniós polgár választójoggal rendelkezik és választható a lakóhelye szerinti tagállam európai parlamenti választásain ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

(2) Az Európai Parlament tagjait közvetlen és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon választják.

II-40. cikk:

Aktív és passzív választójog a helyhatósági választásokon

Szavazási és jelöltségi jog a helyi választásokon, de nem az országos választásokon

Minden uniós polgár választójoggal rendelkezik és választható a lakóhelye szerinti tagállam helyhatósági választásain ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

Ügyintézés

II-41. cikk: Megfelelő ügyintézéshez való jog

Az állampolgári ügyeket, pártatlanul, tisztességesen és elfogadható időn belül kell elintézni.

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit az Unió intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék.

A jogok közé tartozik:
- a meghallgatáshoz,

(2) Ez a jog magában foglalja:

- az aktákhoz való hozzáféréshez

a) mindenkinek a jogát arra, hogy az őt hátrányosan érintőegyedi intézkedések meghozatala előtt meghallgassák,

- a döntések indoklásához való jog

b) mindenkinek a jogát arra, hogy a személyére vonatkozó nyilvántartásba a bizalmas adatkezeléshez, illetőleg a szakmai és üzleti titokhoz fűződő jogos érdekek tiszteletben tartása mellett betekintszen,

c) az igazgatási szervek azon kötelezettségét, hogy döntéseiket indokolják.

Az Unió által okozott kár megtérítéséhez való jog.

(3) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az Unió a tagállamok jogában foglalt közös általános elvek alapján megtérítse számára az intézményei és alkalmazottai által feladatuk teljesítése során neki okozott károkat.

Az Unió bármely intézményéhez bármely uniós nyelven folyamodni lehet és a választ ugyanazon a nyelven kell megadni. A dokumentumokhoz való hozzáférés (de csak akkor, ha az uniós törvények lehetővé teszik)

(4) Mindenkinek lehetősége van arra, hogy az Alkotmány nyelveinek valamelyikén írásban forduljon az Unió intézményéhez, és ugyanazon a nyelven kapjon választ.

II-42. cikk: Dokumentumokhoz való hozzáférés joga

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerinti székhellyel rendelkező természetes vagy jogi személy jogosult hozzáférni az Unió intézményeinek, szerveinek, hivatalainak vagy ügynökségeinek dokumentumaihoz, függetlenül azok formájától.

Ombudsman

II-43. cikk: Ombudsman

- a nem megfelelő hivatalvezetést vizsgálja

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult az Unió ombudsmanjához fordulni az Unió

(lásd az alkotmány I-48. cikkelyét)

Petíció benyújtása az Európai parlamenthez. Az EU állampolgároknak joguk van, hogy petíciót nyújtsanak be az Európai Parlamenthez.

Szabad mozgás és letelepedés

A 3. országból az unióban jog szerint letelepedettek az uniós állampolgárokkal azonos jogokat élveznek.

Minden tagállam diplomáciai testülete általi védelem

Hatékony jogorvoslat és pártatlan bírászkodás, ha az Unió által garantált szabadságjogokat megsértik.

intézményeinek, szerveinek hivatalainak vagy ügynökségeinek –kivéve az igazságszolgáltatási hatáskörében eljáró Bíróságot és Törvényszéket – tevékenysége során felmerülő hivatali visszasságok esetén.

II-44. cikk: Petícióhoz való jog

Bármely uniós polgár, valamint valamely tagállamban lakóhellyel, illetve létesítő okirat szerint székhellyel rendelkező bármely természetes vagy jogi személy jogosult petíciót benyújtani az Európai Parlamenthez.

II-45. cikk: Szabad mozgás és tartózkodás

(1) Minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz.

(2) Az Alkotmány értelmében a mozgás és tartózkodás szabadsága a tagállamok területén jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak is biztosítható.

II-46. cikk: Diplomáciai és konzuli védelem

Bármely uniós polgár jogosult bármely tagállam diplomáciai vagy konzuli hatóságainak védelmét igénybe venni olyan harmadik ország területén, ahol az állampolgárságuk szerinti tagállam nem rendelkezik képvisellel, ugyanolyan feltételekkel, mint az adott tagállam állampolgárai.

VI. CÍM: IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS

II-47. cikk:

Hatékony jogorvoslathoz és tisztességes tárgyaláshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által korábban létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybe vételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elegendő eszközökkel, jogi segítséget kell nyújtani, amennyiben ez a segítség az igazságszolgáltatás hatékony igénybe vételéhez szükséges.

II-48. cikk: Az ártatlanság védelme és a védelemhez való jog

Az ártatlanság védelme	(1) Minden gyanúsított személyt mindaddig ártatlannak kell vélelmezni, amíg bűnösségét a törvénynek megfelelően meg nem állapították.
A védelem joga	(2) Minden gyanúsított számára biztosítani kell a védelemhez való jogának tisztelgetben tartását.
A törvényesség elve	II-49. cikk: A bűncselekmények és büntetések törvényességének és arányosságának elvei
A törvénynek nem lehet visszamenő hatálya	(1) Senkit nem szabad elítélni olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely az elkövetése idején a hazai vagy a nemzetközi jog alapján nem volt bűncselekmény. Ugyancsak nem lehet a bűncselekmény elkövetése idején alkalmazható büntetésnél súlyosabb büntetést kiszabni. Ha valamely bűncselekmény elkövetése után a törvény enyhébb büntetés kiszabását rendeli, az enyhébb büntetést kell alkalmazni.
Ez azonban az általános elveken nyugvó büntethetőséget nem zárja ki.	(2) Ez a cikk nem zárja ki valamely személy bíróság elé állítását és megbüntetését olyan cselekményért vagy mulasztásért, amely elkövetése idején a nemzetek közössége által elismert általános elvek szerint bűncselekmény volt.
A büntetésnek arányban kell állnia az elkövetett vétséggel	(3) A büntetések súlyossága nem lehet aránytalan a bűncselekményhez mérten.
Egyszeri büntethetőség	II-50. cikk: A kétszeres eljárás alá vonás és a kétszeres büntetés tilalma
Egy ügyben csak egyszer lehet valakit elítélni	Senki nem vonható büntetőeljárás alá, és nem büntethető olyan bűncselekményért, amely miatt az Unióban a törvény értelmében már jogerősen felmentették vagy elítélték.
	VII. CÍM: A CHARTA ÉRTELMEZÉSÉRE ÉS ALKALMAZÁSÁRA VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK
E törvény hatálya:	II-51. cikk: Alkalmazási kör
E Charta vonatkozik az Unió intézményeire, testületeire és ügynökségeire, továbbá a tagállamokra az uniós törvények végrehajtása során.	(1) E charta rendelkezéseinek címzettjei –a szubszidiaritás elvének megfelelő figyelembe vétele mellett –az Unió intézményei, szervei, hivatalai és ügynökségei, valamint a tagállamok annyiban, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Ennek megfelelően saját hatáskörükben és az Alkotmány egyéb részeiben az Unióra ruházott hatáskörök korlátain belül tisztelgetben tartják az ebben a chartában foglalt jogokat és elveket, és elő mozdítják azok alkalmazását.
Ez a Charta nem módosítja az Unió meglévő hatáskörét és	(2) Ez a charta az uniós jog alkalmazási körét nem terjeszti ki az Unió hatáskörein túl, továbbá nem hoz létre új hatásköröket vagy feladatokat az Unió számára, és nem módosítja az Alkotmány egyéb részeiben

nem teremt új hatáskört vagy feladatot az Unió számára

Az alapvető jogok korlátozása csak abban az esetben engedhető meg, ha az az Unió általános érdekeit szolgálja és törvény szerint történik.

A jogok az egyezmények korlátjai között érvényesíthetők

A jelen charta az emberi jogokról szóló európai egyezmény szerint értelmezendő, de az Unió ezeket a jogokat szélesítheti.

A jelen Charta a tagállamok közös alkotmányos tradíciói szerint értelmezendő.

Az elvek gyakorlati átültetése az Unió és a tagállamok feladata. Az uniós törvények jogszerűségéről a Bíróság dönt

A nemzeti törvények és gyakorlat során a Chartát teljes egészében figyelembe kell venni

A Chartát csak úgy lehet értelmezni, hogy

meghatározott hatásköröket és feladatokat.

II-52. cikk: A jogok és elvek terjedelme és értelmezése

(1) Az e chartában elismert jogok és szabadságok gyakorlása csak törvényben és e jogok lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. Az arányosság elvére figyelemmel, korlátozásokra csak abban az esetben kerülhet sor, ha az elengedhetetlen és ténylegesen az Unió által elismert általános érdekű célkitűzéseket vagy mások jogainak és szabadságainak védelmét szolgálja.

(2) A charta által elismert, az Alkotmány egyéb részeiben szabályozott jogok csak a megfelelő részben meghatározott feltételek és korlátozások mellett gyakorolhatók.

(3) Amennyiben e charta olyan jogokat tartalmaz, amelyek megfelelnek az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezményben biztosított jogoknak, akkor e jogok tartalmát és terjedelmét azonosnak kell tekinteni azokéval, amelyek az említett egyezményben szerepelnek. Ez a rendelkezés nem akadályozza meg azt, hogy az Unió joga kiterjedtebb védelmet nyújtson.

(4) Amennyiben e charta a tagállamok közös alkotmányos hagyományyaiból eredő alapvető jogokat ismer el, akkor ezeket a jogokat e hagyományokkal összhangban kell értelmezni.

(5) Az ebben a chartában foglalt, alapelveket megállapító rendelkezések a saját hatásköreik gyakorlása során az Unió intézményei és szervei által elfogadott jogalkotási és végrehajtási aktusok, illetve a tagállamok által elfogadott, az uniós jog végrehajtására irányuló jogi aktusok útján hajthatók végre. E rendelkezésekre bíróság előtt kizárólag az ilyen jogi aktusok értelmezése, illetve jogszerűségének megítélése tekintetében lehet hivatkozni.

(6) A nemzeti jogszabályokat és gyakorlatot az ebben a chartában meghatározottak szerint teljes mértékben figyelembe kell venni.

II-53. cikk: A védelem szintje

E charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, mint amely szűkíti vagy hátrányosan érinti azokat az emberi jogokat és alapvető szabadságokat,

az kiterjeszti az emberi jogokat

amelyeket –saját alkalmazási területükön –az Unió joga, a nemzetközi jog, a tagállamok alkotmányai, illetve az Unió vagy a tagállamok mindegyikének részességével kötött nemzetközi szerződések, köztük az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény elismernek.

A jogokkal való visszaélés tilalma
Nem lehet a Chartát úgy értelmezni, hogy az jogokat csökkentsen

II-54. cikk: Joggal való visszaélés tilalma

E charta egyetlen rendelkezését sem lehet úgy értelmezni, hogy az bármilyen jogot biztosítana olyan tevékenység folytatására vagy olyan cselekedet végrehajtására, amely az e chartában elismert jogok vagy szabadságok megsértésére vagy a chartában meghatározottnál nagyobb mértékű korlátozására irányul.

**ZÁRÓ
RENDELKEZÉSEK**

***A korábbi egyezmények
hatályon kívül
helyezése***

*Valamennyi korábbi
egyezmény érvényét
veszti, beleértve a
jegyzőkönyveket is,
hacsak nem lesznek
csatolva a jelen
alkotmányhoz.*

Jogi folytonosság

*Valamennyi jog és
kötelezettség
folytatódik, ha csak
nincs ellentétben a jelen
alkotmánnyal.*

Földrajzi kiterjedés

Valamennyi tagállamra

*Francia tengeren túli
területek*

*Azori, Madeira
Kanári szigetek*

**PART FOUR:
GENERAL AND FINAL PROVISIONS**

Article IV-1: Repeal of earlier Treaties

The Treaty establishing the European Community, the Treaty on European Union and the acts and treaties which have supplemented or amended them and are listed in Protocol ... annexed to the Treaty establishing the Constitution shall be repealed as from the date of entry into force of the Treaty establishing the Constitution.

Article IV-2: Legal continuity in relation to the European Community and the European Union

The European Union shall succeed to all the rights and obligations of the European Communities and of the Union, whether internal or resulting from international agreements, which arose before the entry into force of the Treaty establishing the Constitution by virtue of previous treaties, protocols and acts, including all the assets and liabilities of the Communities and of the Union, and their archives.

The provisions of the acts of the Institutions of the Union, adopted by virtue of the treaties and acts mentioned in the first paragraph, shall remain in force under the conditions laid down in Protocol ... annexed to the Treaty establishing the Constitution. The case-law of the Court of Justice of the European Communities shall be maintained as a source of interpretation of Union law.

Article IV-3: Scope

1. The Treaty establishing the Constitution shall apply to the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the French Republic, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Portuguese Republic, the Republic of Finland, the Kingdom of Sweden and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, ...

2. The Treaty establishing the Constitution shall apply to the French overseas departments, the Azores, Madeira and the Canary Islands in accordance with Article ... of Part Three.

3. The special arrangements for association set out in Part [Four of the

Szövetségek

UK tengeren túli területei kivételek

Azokra az európai területekre is alkalmazandó, amelyek külső kapcsolataiért egy tagállam visel felelősséget

Åland szigetek

Nem alkalmazható a e Faroer szigetekre (vagy Grönladra, mert nem európai terület)

Nem alkalmazható az UK Cipruson lévő támaszpontjaira

Részben alkalmazandó a Man szigetre és a Csatorna szigetekere

Regionális szövetségek

A Belgium, Luxemburg és Hollandia közötti szövetség elfogadott, de nincs hivatkozás az északi szövetségre

Jegyzőkönyvek

Valamennyi jegyzőkönyv érvényét veszti, hacsak nem csatolják az új alkotmányhoz.

TEC] of the Treaty establishing the Constitution shall apply to the overseas countries and territories listed in [Annex II to the TEC].

The Treaty establishing the Constitution shall not apply to overseas countries and territories having special relations with the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland which are not included in that list.

4. The Treaty establishing the Constitution shall apply to the European territories for whose external relations a Member State is responsible.

5. The establishing the Constitution Treaty shall apply to the Åland Islands in accordance with the provisions set out in Protocol 2 to the Act concerning the conditions of accession of the Republic of Austria, the Republic of Finland and the Kingdom of Sweden.

6. Notwithstanding the preceding paragraphs:

(a) the Treaty establishing the Constitution shall not apply to the Faeroe Islands;

(b) the Treaty establishing the Constitution shall not apply to the sovereign base areas of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland in Cyprus;

(c) the Treaty establishing the Constitution shall apply to the Channel Islands and the Isle of Man only to the extent necessary to ensure the implementation of the arrangements for those islands set out in the Treaty concerning the accession of new Member States to the European Economic Community and to the European Atomic Energy Community, signed on 22 January 1972.

Article IV-4: Regional unions

The Constitutional Treaty shall not preclude the existence or completion of regional unions between Belgium and Luxembourg, or between Belgium, Luxembourg and the Netherlands, to the extent that the objectives of these regional unions are not attained by application of the said Treaty.

Article IV-5: Protocols

The protocols annexed to this Treaty shall form an integral part thereof.

Szerződésmódosítások

A tagállamok, az EP és a bizottság kezdeményezhet módosításokat

Egy újabb konvent összehívásához az Európai Tanács egyszerű többséggel meghozott döntése szükséges

Az eredményről egyhangúlag kell dönteni

valamennyi tagállamnak ratifikálni kell

Elfogadás, ratifikálás és életbe léptetés

Valamennyi EU tagállamnak ratifikálnia kell

A ratifikációs okmányt Rómában kell letétbe helyezni.

Article IV-6:

Procedure for revising the Treaty establishing the Constitution

The government of any Member State, the European Parliament or the Commission may submit to the Council proposals for the amendment of the Treaty establishing the Constitution. The national Parliaments of the Member States shall be notified of these proposals.

2. If the European Council, after consulting the European Parliament and the Commission, adopts by a simple majority a decision in favour of examining the proposed amendments, the President of the European Council shall convene a Convention composed of representatives of the national Parliaments of the Member States, of the Heads of State or Government of the Member States, of the European Parliament and of the Commission. The European Central Bank shall also be consulted in the case of institutional changes in the monetary area. The European Council may decide by a simple majority not to convene the Convention should the scope of the amendments not warrant this. In the latter case, the European Council shall define the terms of reference for the conference of representatives of the governments of the Member States.

The Convention shall examine the proposals for amendments and shall adopt by consensus a recommendation to the conference of representatives of the governments of the Member States provided for in paragraph 3.

3. The conference of representatives of the governments of the Member States shall be convened by the President of the Council for the purpose of determining by common accord the amendments to be made to the Treaty establishing the Constitution.

The amendments shall enter into force after being ratified by all the Member States in accordance with their respective constitutional requirements.

Article IV-7: Adoption, ratification and entry into force of the Treaty establishing the Constitution

1. The Treaty establishing the Constitution shall be ratified by the High Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements. The instruments of ratification shall be deposited with the Government of the Italian Republic.

2. The Treaty establishing the Constitution shall enter into force on ..., provided that all the instruments of ratification have been deposited, or, failing that, on the first day of the month following the deposit of the instrument of ratification by the last signatory State to take this step.

*Hatályba lépés ideje.
ha a tagállamok 20%-a
nem 2 éven belül nem
ratifikálja, a
tagállamok politikai
döntést hoznak az
életbeléptetésről*

Időbeli kiterjedés

"Örökre" klauzula

Nyelvek

*Minden nyelvi változat
egyenlő, (de bölcs
dolog a francia
változathoz fordulni, ha
az interperetálással
nehézségek vannak)*

3. If, two years after the signature of the Treaty establishing the Constitution, four fifths of the Member States have ratified it and one or more Member States have encountered difficulties in proceeding with ratification, the matter shall be referred to the European Council.

Article IV-8: Duration

The Treaty establishing the Constitution is concluded for an unlimited period.

Article IV-9: Languages

(To be adjusted in accordance with the Act of Accession)

The Treaty establishing the Constitution, drawn up in a single original in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Irish, Italian, Portuguese, Spanish, Swedish and ... languages, the texts in each of these languages being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Government of the Italian Republic, which will transmit a certified copy to each of the governments of the other signatory States.

JEGYZŐKÖNYV A NEMZETI PARLAMENTEKNEK AZ EURÓPAI UNIÓBAN BETÖLTÖTT SZEREPÉRŐL A MAGAS SZERZŐDŐFELEK,

A nemzeti parlament alkotmányos működése teljesen helyi kérdés....

...de az Unió bátorítja a nemzeti parlamenteket, hogy vegyenek részt az EU munkájában

A nemzeti parlamenteknek a bizottság által készített alapvető dokumentumokat az EP-vel és a Tanáccsal egy időben kell megkapniuk.

Ugyanez vonatkozik a törvényjavaslatokra

A nemzeti parlamentek véleményezhetik a Bizottság anyagait a szubszidiaritás és az arányosság szempontjából.

A javaslatok rendelkezésre bocsátása és a Tanácsban való

EMLÉKEZTETVE ARRA, hogy az a mód, ahogyan az egyes nemzeti parlamentek az Unió tevékenységei vonatkozásában a saját kormányuk felett ellenőrzést gyakorolnak, az egyes tagállamok saját alkotmányos szervezetére és gyakorlatára tartozik,

AZZAL AZ ÓHAJJAL azonban, hogy ösztönözzék a nemzeti parlamentek nagyobb mértékű részvételét az Európai Unió tevékenységében, és fokozzák lehetőségüket nézeteik kifejtésére a jogalkotási javaslatokra vonatkozóan, valamint azokban az ügyekben, amelyek különös érdeklődésükre tarthatnak számot,

MEGÁLLAPODTAK a következőrendelkezőkben, amelyet az Alkotmányhoz csatolnak:

I. A tagállamok nemzeti parlamentjének tájékoztatása

1. A Bizottság közzétételük időpontjában minden bizottsági konzultációs dokumentumot (zöld könyveket és fehér könyveket, valamint közleményeket) közvetlenül továbbít a tagállamok nemzeti parlamentjének. A Bizottság –az Európai Parlamentnek, illetve a Miniszterek Tanácsának való megküldésükkel egyidejűleg –ugyanígy továbbítja a tagállamok nemzeti parlamentjének az Európai Parlamentnek és a Miniszterek Tanácsának előterjesztett éves jogalkotási programot, valamint minden egyéb, a jogalkotási program kidolgozására vagy a politikai stratégiára vonatkozó dokumentumot.

2. Az Európai Parlamentnek és a Miniszterek Tanácsának címzett valamennyi jogalkotási javaslatot egyidejűleg a tagállamok nemzeti parlamentjének is továbbítani kell.

3. A nemzeti parlamentek a szubszidiaritás és az arányosság elveinek alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvben megállapított eljárás szerint indokolt véleményt küldhetnek az Európai Parlament, a Miniszterek Tanácsa és a Bizottság elnökeinek arra vonatkozóan, hogy egy jogalkotási javaslat összhangban van-e a szubszidiaritás elvével.

4. A között az időpont között, amikor a Bizottság valamely jogalkotási javaslatot az Unió hivatalos nyelvein az Európai Parlament, a Miniszterek Tanácsa és a nemzeti parlamentek rendelkezésére bocsát, és a között az időpont között, amikor azt a Tanács zárószavazás vagy a jogalkotási

*tárgyalása között
legalább hat hét időt
kell hagyni.*

*A javaslat napirendre
tűzése és a felette való
határozathozatal között
tíz napnak kell eltelnie*

*A nemzeti
parlamenteknek a
törvénykezéssel
foglalkozó tanácsülések
jegyzőkönyveit a
nemzeti kormányokkal
egy időben meg kell
kapniuk.*

*Ha a Tanács a
szavazási eljárást meg
akarja változtatni, erről
a nemzeti
parlamenteket értesíteni
kell.*

*Ha a szavazást az
egyhangúról a
minősített többségire
változtatják, a nemzeti
parlamenteket négy
hónappal korábban
értesíteni kell.*

*A számvevőszéki
jelentéseket is meg kell
küldeni a nemzeti
parlamenteknek
ugyanakkor amikor az
EP-nek*

*E rendelkezések
két kamarás parlament
esetén mindkét házra
vonatkoznak.*

eljárás keretében előírt álláspont elfogadása céljából napirendjére tűzi, egy hathetes időszaknak kell eltelnie, kivéve a sürgősség esetét, amelynek okait a jogalkotási javaslatban vagy az álláspontban meg kell jelölni. Valamely javaslatnak a Miniszterek Tanácsának napirendjére tűzése és a Miniszterek Tanácsa álláspontjának elfogadása között tíz napnak kell eltelnie.

5. A Miniszterek Tanácsának napirendjét és üléseinek eredményét, valamint a jogalkotási javaslatokról határozó ülésekről készült jegyzőkönyveket egyidejűleg közvetlenül továbbítani kell a tagállamok parlamentjének és kormányának.

6. Amennyiben az Európai Tanács élni kíván az Alkotmány I-24. cikke (4) bekezdésének első albekezdésében foglalt rendelkezéssel, a nemzeti parlamenteket minden döntésről előzetesen tájékoztatni kell.

Amennyiben az Európai Tanács élni kíván az Alkotmány I-24. cikke (4) bekezdésének második albekezdésében foglalt rendelkezéssel, a nemzeti parlamenteket legalább négy hónappal a határozathozatal előtt tájékoztatni kell.

7. A Számvevőszék éves jelentését az Európai Parlamentnek és a Miniszterek Tanácsának való megküldéssel egyidejűleg tájékoztatásul megküldi a tagállamok nemzeti parlamentjének.

8. Kétkamarás nemzeti parlamentek esetében e rendelkezéseket mindkét kamarára alkalmazni kell.

II. Együttműködés a parlamentek között

Az EP és a nemzeti parlamentek határoznak arról, hogy hogyan működnek együtt.

Az Európai Ügyek Bizottságainak konferenciája (COSAC) - javaslatokat küldhet az EP-nek, a Tanácsnak és a Bizottságnak, ha az adott témához hozzá akar szólni

9. Az Európai Parlament és a nemzeti parlamentek közösen meghatározzák az Európai Unión belüli parlamentek közötti hatékony és rendszeres együttműködés szervezetének kialakításának és előmozdításának módját.

10. Az Európai Ügyekkel Foglalkozó Bizottságok Konferenciája bármilyen olyan észrevételt megfogalmazhat, amelyet az Európai Parlament, a Miniszterek Tanácsa és a Bizottság figyelmére érdemesnek tart. A Konferencia továbbá előmozdítja az információcserét a tagállamok parlamentjei és az Európai Parlament között, beleértve azok külön bizottságait is. Emellett a Konferencia meghatározott kérdések, így különösen a közös kül- és biztonságpolitika, illetve a közös biztonság- és védelmi politika megvitatása céljából interparlamentáris konferenciákat szervezhet. A Konferencia által megfogalmazott észrevételek a nemzeti parlamenteket semmiben nem kötelezik, és azok álláspontját semmilyen módon nem befolyásolják.

JEGYZŐKÖNYV A SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG ELVEINEK ALKALMAZÁSÁRÓL

A MAGAS SZERZŐDŐFELEK,

AZZAL A KÍVÁNSÁGGAL, hogy biztosítsák, hogy a döntéseket az Unió polgáraihoz a lehetőlegközelebb eső szinten hozzák meg

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy megállapítsák az Alkotmány I-9. cikkében foglalt szubszidiaritás és arányosság elvei alkalmazásának feltételeit, továbbá hogy létrehozzanak egy az ezen elvek alkalmazásának az intézmények általi ellenőrzésére vonatkozó rendszert,

MEGÁLLAPODTAK a következő rendelkezésekben, amelyeket az Alkotmányhoz csatolnak:

Az intézményeknek a biztosítaniuk kell a szubszidiaritás és az arányosság elvét

A Bizottságnak a törvényjavaslatok megfogalmazása előtt széleskörűen kell konzultálnia.

Az EP, a Tanács és a Bizottság a törvényalkotási dokumentumokat meg kell, hogy küldje a nemzeti parlamenteknek

A Bizottság csak a szubszidiaritás és az arányosság elvének figyelembe vételével tehet javaslatokat

*Az indokoknak tartalmazniuk kell:
- a pénzügyi kihatások megbecslését
- az okokat, hogy az*

1. Az Alkotmány I-9. cikke alapján valamennyi intézmény biztosítja a szubszidiaritás és arányosság elveinek folyamatos tiszteletben tartását.

2. A jogalkotási aktusokra irányuló javaslatok előterjesztése előtt a Bizottság széleskörű konzultációkat folytat. Ennek során, adott esetben, a tervezett jogi aktus regionális és helyi vonatkozásait is figyelembe kell venni. Különösen sürgős esetekben a Bizottság nem folytat konzultációt a javaslatról. Erre vonatkozó döntését a javaslatban indokolni kell.

3. A Bizottság valamennyi jogalkotói aktusra irányuló javaslatát vagy módosított javaslatát megküldi a tagállamok nemzeti parlamentjeinek azzal egy időben, hogy azokat megküldi az uniós jogalkotóknak való megküldéssel egyidejűleg. Az Európai Parlament jogalkotói határozatait és a Miniszterek Tanácsának álláspontjait közvetlenül elfogadásuk után meg kell küldeni a tagállamok nemzeti parlamentjének.

4. A Bizottságnak javaslatait a szubszidiaritás és arányosság elvei tekintetében külön indokolnia kell. A jogalkotási javaslatok mindegyikének külön feljegyzésben részletesen tartalmaznia kell azokat az adatokat, amelyek a szubszidiaritás és az arányosság elvével való összhang megítéléséhez szükségesek. Ennek a feljegyzésnek adatokat kell tartalmaznia a javaslat előrelátható pénzügyi kihatásairól, továbbá – kerettörvények esetében – a tagállamok, illetve adott esetben a régiók által elfogadandó jogszabályokra vonatkozó hatásairól. Az annak megállapításához vezető okokat, hogy egy uniós cél az Unió szintjén jobban megvalósítható, minőségi és – ahol csak lehetséges – mennyiségi mutatókkal kell alátámasztani. A Bizottság figyelembe veszi annak

adott cél miatt érhető el jobban az Unió szintjén - minden költség elszámolását

A nemzeti parlament indokokkal alátámasztott véleményt küldhet, ha úgy gondolja, hogy a szubszidiaritás elvét megsértették.

Jelzőcsengő: ha a nemzeti parlamentek szavazatainak egyharmadával egy bizottsági javaslatot visszautasítanak, a Bizottságnak felül kell vizsgálni javaslatát - e tekintetben az egykamarás parlamentnek két szavazatuk van, a kétkamarás parlamenteknek pedig kamaránként egy.

A Bizottságnak meg kell indokolnia, ha nem követi az 1/3-os parlamenti javaslatot

De a Bizottság saját hatáskörében határoz. A tagállamok, ha úgy vélik, hogy a szubszidiaritás elve csorbát szenvedett, az ügyet az EU Bíróság elé vihetik.

szükségességét, hogy az Unióra, a nemzeti kormányokra, a helyi hatóságokra, a gazdasági szereplőkre vagy a polgárookra háruló akár pénzügyi, akár igazgatási terheket a lehető legkisebbre csökkentsék, és hogy azok arányban álljanak az elérendő célkitűzésekkel.

5. A Bizottság jogalkotási javaslataira vonatkozóan –a javaslat továbbításától számított hat héten belül – bármely tagállam nemzeti parlamentje, illetve bármely nemzeti parlamenti kamara indokolt véleményt küldhet az Európai Parlament, a Miniszterek Tanácsa és a Bizottság elnökeinek, amelyben kifejti azokat az okokat, amelyek alapján a szóban forgó javaslatot nem tartja összeegyeztethetőnek a szubszidiaritás és az arányosság elveivel. A nemzeti parlamentekre, illetve nemzeti parlamenti kamarákra tartozik, hogy –adott esetben –a jogalkotói hatáskörökkel rendelkező regionális parlamentekkel egyeztessenek.

6. Az Európai Parlament, a Miniszterek Tanácsa és a Bizottság figyelembe veszi a tagállamok nemzeti parlamentjeinek, illetve azok kamaráinak indokolt véleményeket.

Az egykamarás parlamenti rendszerrel rendelkező tagállamok nemzeti parlamentjeinek két-két szavazatnyi, míg a kétkamarás parlamenti rendszerek egyes kamaráinak egy-egy szavazatnyi súlyuk van.

Amennyiben az indokolt véleményeknek a tagállamok nemzeti parlamentjeinek és nemzeti parlamenti kamaráinak biztosított szavazati súlyok együttes összegéhez viszonyított legalább egyharmadnyi része azt állapítja meg, hogy a Bizottság javaslata nincs összhangban a szubszidiaritás és az arányosság elveivel, a Bizottságnak a szóban forgó javaslatot felül kell vizsgálnia. Ez az arány Alkotmány III-160. cikkében foglalt rendelkezések alapján előterjesztett, a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülésének térségére vonatkozó bizottsági javaslatok, illetve tagállami kezdeményezések esetén az összes szavazati súlyok egynegyede.

A javaslat felülvizsgálatát követően a Bizottság az eredeti javaslatot fenntarthatja, módosíthatja vagy visszavonhatja. A Bizottságnak ezt a döntését meg kell indokolnia.

7. A Bíróság hatáskörrel rendelkezik a szubszidiaritás elvét megsértő jogalkotási aktusok megtámadására irányuló, valamely tagállam által az Alkotmány III-266. cikkében előírt szabályok szerint benyújtott, illetve egy tagállam által a saját jogrendje szerint nemzeti parlamentje, illetve nemzeti parlamenti kamarája nevében a Bírósághoz továbbított keresetek elbírálására.

A Régiók Bizottsága ugyanezt teheti olyan ügyekben ahol az alkotmány előírja a vele való konzultációt

Az Alkotmány ugyanezen cikkének megfelelően a Régiók Bizottsága szintén keresetindítási joggal rendelkezik az olyan jogalkotási aktusok tekintetében, amelyek elfogadásához az Alkotmány rendelkezései szerint vele konzultálni kell.

A Bizottságnak éves jelentésekben kell számot adnia a szubszidiaritás érvényesüléséről.

8. A Bizottság minden évben jelentést nyújt be az Európai Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, a Miniszterek Tanácsának és a tagállamok nemzeti parlamentjeinek az Alkotmány I-9. cikkének alkalmazásáról. Ezt az éves jelentést a Régiók Bizottságának és a Gazdasági és Szociális Bizottságnak is meg kell küldeni.

III. MELLÉKLET

**JEGYZŐKÖNYV
AZ EURÓPAI PARLAMENTBEN A POLGÁROK
KÉPVISELETÉRŐL, VALAMINT AZ EURÓPAI
TANÁCSBAN ÉS A MINISZTEREK TANÁCSÁBAN A
SZAVAZATOK SÚLYOZÁSÁRÓL**

A MAGAS SZERZŐDŐ FELEK

MEGÁLLAPODNAK a következő rendelkezésekben amelyeket az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló szerződéshez csatolnak:

1. CIKK Az Európai Parlamentre vonatkozó rendelkezések

1. Az Európai Parlament 2004-es megbízási időszaka alatt az egyes tagállamokban megválasztott európai parlamenti képviselők száma a következő:

Ausztria	18
Belgium	24
Ciprus	6
Cseh Köztársaság	24
Dánia	14
Egyesült Királyság	78
Észtország	6
Finnország	14
Franciaország	78
Görögország	24
Hollandia	27
Írország	13
Lengyelország	54
Lettország	9
Litvánia	13
Luxembourg	6
Magyarország	24
Málta	5
Németország	99
Olaszország	78
Portugália	24
Spanyolország	54
Svédország	19
Szlovákia	14
Szlovénia	7

2. CIKK

A Tanácsban a szavazatok súlyozására vonatkozó rendelkezések

1. Az alább következő rendelkezések – az I-24. cikk sérelme nélkül –

A tagállamonkénti
parlamenti helyek
A bővítésnek
megfelelően változnak

A 2009-ig fennálló

helyzet
A tagállamok
szavazatai

2009. november 1-ig maradnak hatályban.

Amennyiben az Európai Tanács, illetve a Miniszterek Tanácsának határozatához minősített többség szükséges, tagjaik szavazatait a következőképpen kell súlyozni:

Ausztria	10
Belgium	12
Ciprus	4
Cseh Köztársaság	12
Dánia	7
Egyesült Királyság	29
Észtország	4
Finnország	7
Franciaország	29
Görögország	12
Hollandia	13
Írország	7
Lengyelország	27
Lettország	4
Litvánia	7
Luxembourg	4
Magyarország	12
Málta	3
Németország	29
Olaszország	29
Portugália	12
Spanyolország	27
Svédország	10
Szlovákia	7
Szlovénia	4

Minősített többség

1. 232 igen a 321-ből
2. a tagállamok többsége
3. az Unió népessége 62%-ának képviselőiben

A határozatok elfogadásához a tagok többsége által leadott legalább 232 igen szavazat szükséges, ha azokat az Alkotmány értelmében a Bizottság javaslata alapján kell elfogadni. Egyéb esetekben a határozatok elfogadásához legalább a tagok kétharmada által leadott, legalább 232 igen szavazat szükséges.

Ha az Európai Tanács vagy a Miniszterek Tanácsának valamely határozatát minősített többséggel kell elfogadni, az Európai Tanács, illetve a Miniszterek Tanácsának tagjai annak megvizsgálását kérhetik, hogy a minősített többséget adó tagállamok képviselik-e az Unió népességének legalább 62%-át. Amennyiben ez a feltétel nem teljesül, a kérdéses határozat nem kerül elfogadásra.

A minősített többség a következő bővítéskor a

2. A későbbi csatlakozások esetén az 1. pontban említett szavazatküszöböt oly módon kell megállapítani, hogy a minősített többséghez szükséges

Nizzai egyezménynek
megfelelően módosul

szavazatok száma ne haladja meg a Nizzai Szerződést elfogadó
konferencia záróokmányában foglalt, az Európai Unió bővítéséről szóló
nyilatkozatban szereplőtáblázatból következő szavazatküszöböt.

**NYILATKOZAT
az Európai Parlamentben a polgárok képviselétéről,
valamint az Európai Tanácsban és a Miniszterek Tanácsában
a szavazatok súlyozásáról szóló jegyzőkönyvhöz**

Az Európai Parlament
képviselőinek száma:
Románia: 33
Bulgária: 17

A Romániának, illetve Bulgáriának az Európai Unióhoz történő csatlakozásáról folytatandó konferencia során az Unió tagállamai által elfogadásra kerülő közös álláspont az európai parlamenti képviselői helyek, valamint az Európai Tanácsban és a Miniszterek Tanácsában a szavazatok súlyozása tekintetében a következőképpen fog alakulni. Amennyiben Románia, illetve Bulgária Európai Unióhoz történő csatlakozása az Alkotmány I-9. cikkének (2) bekezdésében előírt határozat hatálybalépése előtt következik be, az ezen államokat parlamenti képviselői helyek számát 33, illetve 17 képviselői helyet alapul véve kell meghatározni; e számokat ki kell igazítani ugyanazon számítás alapján, mint amely alapján az egyes tagállamok európai parlamenti képviselőinek az Európai Parlamentben a polgárok képviselétéről, valamint az Európai Tanácsban és a Miniszterek Tanácsában a szavazatok súlyozásáról szóló jegyzőkönyvben rögzített számát meghatározták.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozásról szóló szerződés az Alkotmány I-19. cikkének (2) bekezdésétől eltérve előírhatja, hogy az Európai Parlament 2005-es megbízatásának idejére az európai parlamenti tagok száma a 736-ot ideiglenesen meghaladhatja.

Szavazási súlyok
Románia: 14
Bulgária: 10

Az Alkotmány I-24. cikke (2) bekezdésének sérelme nélkül, az Európai Tanácsban és a Miniszterek Tanácsában Romániát, illetve Bulgáriát 2009. november 1-jéig 14, illetve 10 szavazat illeti meg. Az egyes csatlakozások időpontjában a Miniszterek Tanácsa meghatározza az Európai Parlamentben a polgárok képviselétéről, valamint az Európai Tanácsban és a Miniszterek Tanácsában a szavazatok súlyozásáról szóló jegyzőkönyvben említett küszöbértékeket.

ANNEX II

ECONOMIC GOVERNANCE

SECTION 3 BIS

PROVISIONS SPECIFIC TO MEMBERS OF THE EUROZONE

Article 1 (taken from article III-86)

Az eurozóna tagállamai az általános EU-s intézkedéseken túlmenően további kiegészítő intézkedéseket fogadhatnak el sajátjukra vonatkozóan

1. In order to ensure that economic and monetary union works properly, and in accordance with the relevant provisions of the Constitution, supplementary measures specific to those Member States which are members of the Eurozone may be adopted, to strengthen the coordination of their economic policies and budgetary discipline. These measures shall concern economic policy guidelines and surveillance of them [Article III-68, paragraphs 2 and 4] and excessive deficits [Article III-3, paragraphs 6, 7, 8 and 11].

Csak az euro-zóna tagja szavazhatnak

2. For those measures set out in paragraph 1, only Member States which are part of the Eurozone shall vote. A qualified majority shall be defined as the majority of the votes of the representatives of the Member States which are part of the Eurozone, representing at least three-fifths of their population. Unanimity of those Member States shall be required for an act requiring unanimity.

A minősített többség az eurózóna államai lakosságának 60%-a

Article 2

Provisions on arrangements for meetings between ministers of those Member States which are members of the Eurozone are set out in a protocol attached to the Constitution.

Az euró-zóna tagjainak össze kell hangolniuk nemzetközi tevékenységüket.

Article 3 (article III-81)

1. In order to secure the euro's place in the international monetary system, Member States which are members of the Eurozone shall coordinate their action among themselves and with the Commission with a view to adopting common positions within the competent international financial institutions and conferences. They shall defend and promote those common positions.

Where appropriate, the European Central Bank, without prejudice to its independence, shall be fully associated with that coordination.

A nemzetközi szervezetekben egységesen kell képviselni magukat

2. On the basis of that coordination, the Council, on a proposal from the Commission, may adopt appropriate measures to ensure unified representation within the international financial institutions and conferences.

A Tanács határoz minősített többséggel

3. For the measures referred to in this article, only Member States which are part of the Eurozone shall vote. A qualified majority shall be defined as the majority of the votes of the representatives of the Member States which are part of the Eurozone, representing at least three-fifths of their population. Unanimity of those Member States shall be required for an act requiring unanimity.

SECTION 4

DISPOSITIONS TRANSITOIRES

Article III-186 (ex-article 122)

Derogációk azon tagállamok számára, amelyek nem teljesítik az euró-zóna követelményeit

1. Member States which the Council has decided do not fulfil the necessary conditions for the adoption of the euro shall have a derogation as defined in paragraph 2 of this Article. Such Member States shall hereinafter be referred to as "Member States with a derogation".

Ezen tagállamokra az euróra vonatkozó jogszabályok nem alkalmazandók

2. The following provisions of the Constitution do not apply to the Member State with a derogation:

- (a) adoption of the parts of the broad economic-policy guidelines which concern the euro area generally (ex Article 99(2))
- (b) coercive means of remedying excessive deficits (ex Article 104(9) and (11))
- (c) the objectives and tasks of the European System of Central Banks (ex Article 105(1), (2), (3) and (5))
- (d) issue of the euro (ex Article 106)
- (e) acts of the European Central Bank (ex Article 110)
- (f) measures governing the use of the euro (ex Article 123(4))
- (g) monetary agreements (ex Article 111)
- (h) external representation of the euro (new Article)
- (i) appointment of members of the Executive Board of the European Central Bank (ex Article 112(2)(b)).

In the Articles referred to above, "Member State" shall therefore mean Member State without a derogation.

Ezen tagállamokra nem

3. Under Chapter IX of the Statute of the European System of

vonatkozik az Európai
Központi Bankok
Rendszerének Szabályzata

Az eurozónában részt nem
vevő tagállamoknak nincs
szavazati joguk a Tanácsban,
ha az, az eurót ileltő
kérdéseket tárgyal

Central Banks Member State with a derogation and their national
central bank are excluded from rights and obligations within the
European System of Central Banks.

4. The voting rights of Member States with a derogation shall
be suspended for the Council measures referred to in the articles
listed in paragraph 2. A qualified majority shall be defined as the
majority of the votes of the representatives of the Member States
without a derogation, representing at least three fifths of their
population. Unanimity of those Member States shall be required
for an act requiring unanimity.

Index

Magyarázó megjegyzések:

- a kötőjel előtti szám jelzi, hogy a kérdéses cikk az alkotmány mely részében található
 - a kötőjel utáni első szám jelzi a cikk számát
 - a vessző utáni szám jelzi a bekezdést
- pldáu: I-3,5 azt jelenti, hogy a 3. cikk, 5. bekezdése az alkotmány I. részében

Index

Ajánlások	I- 32,1; I- 34,2
Alapítás	I-1
Alapvető jogok	I-7,1; Part II
Alapvető szabadságjogok	I- 4,1
Általános és Jogi Tanács	I-23,1
Általános választójog	II-39, II-40
Alkalmazás, belső	I- 3,3
Állampolgári befolyás	I- 44-46
Állampolgárok védelme	I- 8.2
Anyagi erőforrások	I-3,5
Arányosság elve	I-9,4; I- 37,1
Arányosság elve	I-9,4; I- 37,1
Árstabilitás	I-29,2
Ártatlanság védelme	II-48
Átláthatóság	I-46,2; I- 49.
Átláthatóság	I-49,3-5, II-42
Beadványok	I- 8.2 és II-44
Béke	I-3,1
Béke, Biztonság és Igazságosság térsége	I-41; I-13,2
Bel- és Igazságügy	I-41
Belső piac	I-13,2
Bíróság	I-7,3; I- 28, II-47
Bizottság felmentése	I-25.5
Bizottság visszahívása	I- 26,3
Bizottsági elnök	I-26,1 and 3.
Bizottsági tagok szavazati jog nélkül	I-25,3
Biztonság és igazságosság	I-13,2; I-41
Büntetések	II-49, II-50
Büntető ítélet	II-49
Célok	I-3
Charta hatóköre	II-52, II-53.
Család	II-33
Csúcstalálkozók	I-20,2-3
Delegált szabályozások	I- 35
Demokratikus egyenlőség	I- 44
Diszkrimináció-mentesség	I- 4,2 og II-21

Diszkrimináció tiltása	I-4,2
Dokumentumokhoz való hozzáférés	I- 49,3-5, II-42
Dokumentumokhoz való hozzáférés, szabályok	I-49,5
Egyéb jogi eszközök	I- 34
Egyenlőség	I-2; II-20, II-23.
Egyhangúság	I-39,8
Életbelépés	I- 38,2
Eljárási szabályok	I-49,5
Elnök szavazati jog nélkül	I-24,2
Elsőfokú bíróság	I- 28
Emberi jogok	I- 7,2-3.
Értékek	I-2, I- 3,4-5.
Euró-országok	I-14,2
Európai Bíróság	I-28.
Európai Bizottság	I-25 to I-27.
Európai Központi Bank (ECB)	I-29
Európai ombudsman	I-8.2; I-48
Európai Parlament	I-19; (lásd még: I-8.2; I-26,3; I-33,1; I-39,6; I- 40,8, II-39)
Európai pártok	I-45,4
Európai Tanács	I-20, I- 21, I- 39,2
Európai Tanács ülései	I-20,2-3
Európai törvény	I-32.1
Fegyverügynökség	I-40,3
Fejlesztési együttműködés és humanitárius segítség	I- 13,4
Felhatalmazás mint a rendes alkotmányban	I-9,2
Fenntartható fejlődés	I-3.3
Foglalkoztatás világszerte	I-3,4
Foglalkoztatási politika	I- 11.3, I- 14,3, II-15
Fogyasztóvédelem	I-13,2; II-38
Fokozott együttműködés a védelem területén	I-40,6
Fokozott együttműködés	I-43
Függetlenség	I-25,4; I-28,2; I-29,4
Gazdasági és Szociális Bizottság	I-31
Gazdasági koordináció	I- 11,3, I- 13,2 art 14,1, I- 29,2
Genetika felhasználásának korlátozása	II-3
Gyermekek	II-24
Gyermekmunka tiltása	II-32
Gyülekezési szabadság	II-12
Halálbüntetés	II-2
Halászat	I-13.2
Határozat	I- 32,1; I- 36,2; I- 38,3; I- 39,3-4 és 7; I- 40,4
Hatásköri kategóriák	I-11,1
Hátrányos helyzetűek	II-26
Házasság	II-9
Humanitárius segítség	I-13,4
Idősek	II-25

Ifjuság	I-16,2
Indokolatlan elbocsátás	II-30
Intézmények	I-18; I-46,1-2.
Ipart	I- 16,2
Jogalkotás	I- 32-33
Jogi alap	I- 11,6; I-37,2
Jogi együttműködés	I-10,2
Jogi eszközök	I- 36,4
Jogi személyiség	I-6; I- 29,4
Jogok	I-3,2; I-8,2
Jólét	I-3,1
Katasztrófák	I-42,1b
Katonai szolgálat megtagadás	II-10.2
Képvisleti demokrácia	I- 45
Kertettörvény	I- 32.1 és I- 35
Kezdeményezési monopólium	I- 25,2; I- 41,3
Kilépés az Unióból	I-59
Kínzás	II-4
Kitelepítés	II-19,1
Kizárólagos hatáskörök	I-12
Kölcsönös védelem	I- 40,7
Kollektív megállapodások	II-28
Kollektív tárgyalások	II-28
Költségvetés	I- 52-55
Konszenzus	I- 20,4; I- 21,3; I- 23,6
Konvent társ-elnöke	I- 26,3
Konzultációk	I-46,3
Környezetvédelem	I- 3.3, I- 13.2 és II-37
Közegészségügy	I-13,2; I-16,2 és II-35
Közös kül- és biztonságpolitika	I- 11,4; I- 15; I- 39-40
Központi Bankok Európai Rendszere (ESCB)	I-29.1
Közszolgáltatások	II-36
Kül- és biztonságpolitika	I- 11,4; I- 15; I- 39-40
Kultúra	I-16.2; II-22
Külügyi Tanács	I-23,3
Külügyminiszter	I-27
Kutatás	I-13,3
Letelepedési jog	I-8,2; II-45
Magánélethez való jog	II-7
Magyarázat a Chartáról	II-51
Megosztott hatáskör	I-11,2; I- 13.
Menedékjog	II-18
Mezőgazdaság	I- 13.2
Miniszterek Tanácsa	I-22 to I-23
Minősített többség	I- 22,3; I- 24
Mit nyújt az Unió?	I-3,2

Munkafeltételek	II-31
Munkaközvetítói szolgáltatás	II-29
Művészetek	II-13
NATO	I- 40,2
Nemzetközi katonai erők	I- 40,3
Nyelvek	I-8.2; II-22; IV-9
Nyilvánossághozatal és életbeléptetés	I-38,1-2
Oktatás	I-16,2 és II-14
Ombudsman	I-48, II-43
Pártok az Unióban	II-12.2
Polgári védelem	I- 16.2 és 40.3
Rabszolgaság	II-5
Régiók Bizottsága	I- 31
Részvételi demokrácia	I- 46
Rugalmassági záradék	I- 17; I- 40,5
Rugalmassági záradék	I-17
Sajátos törvénykezési eszközök	I-33,2
Sport	I-16.2
Startégiai érdekek	I-39,2
Strukturált együttműködés	I-40,6
Szabad vállalat alapítás	II-16
Szabadság	II-6
Szabályozások és törvények	I-32,1
Szakoktatás	I-16,2
Szállítás	I-13,2
Számvevőszék	I- 30
Személyes adatok védelme	I- 50, II-8
Szociálpolitika	I-13,2 és I-14,4
Szólásszabadság	II-11
Szolidaritás klauzula	I- 42
Szomszédos államok	I- 56
Szubszidiaritás	I-9,3; I-17,2
Tagállamok	I-5,1; I- 36,1, I- 39,5; I- 41,2-3
Tagság feltételei az Unióban	I-57
Tagság	I-1,2; I- 57-58
Tagsági jogok felfüggesztése	I-58.
Támogató intézkedések	I-11,5; I-16
Támogató tevékenység	I-16,2
Tanács elnök	I-21,1-2 and 4;
Tanács elnöke	I-21
Társadalmi célok	I-3,3, II-34
Társadalmi partnerek	I- 47, II-27, II-28
Technológiai fejlődés	I-13,3
Terrorizmus	I-42
Területi választások	II-40
Többségi szavazás	I- 39,8

Törvények végrehajtása	I-36
Törvények	I- 32,1; I- 36,3; I- 38
Törvényesség elve	I-5,2; I-18,3
Törvényhozói Tanács	I-23,1
Törvénykezés	I-32 to I-33; I- 37,1
Törvénykezési eljárás	I- 33
Transz-európai hálózatok	I-13,2
Tudomány	II-3 og II-13
Tulajdonhoz való jog	II-17
Ügyintézés	II-41
Uniós állampolgárság	I-8, II-46
Uniós törvények	I-10,1
Uniós törvények elsőbbsége	I-10,1
Úrkutatás	I-13,3
Választások	I- 8,2; I- 19,2; I- 26,2
Vállalatalapítás szabadsága	I-4,1
Vallás	II-22
Vallási meggyőződés szabadsága	II-10
Vallások	I- 51
Védelmi politika	I- 40
Védelmi politika fokozatos kialakítása	I-40,2
Vélemény	I-32,1
Vétó	I- 33,1
Visszaélés a Chartával	II-54